

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru Românii 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia“, sec. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminică

INSERATE

se primesc în biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15).
Un ziar garmond prima dată 14 bani, a doua-oară 12 bani a treia-oară 10 bani.

„Asociațiunea“.

Unica reuniune culturală română, care îmbrățișează pe toți Românii din țările coroanei ungare, își ține astăzi și mâine adunarea generală în Oravița, orașel românesc din mândrul Banat.

Din raportul general înaintat de comitet adunării vedem, că și în timpul dela adunarea generală trecută încoace pretutindenea, unde s'au aflat bărbați cu însuflețire pentru scopurile așa de sublimе, ce le urmărește »Asociațiunea« noastră, s'au făcut isprăvuri frumoase.

Numărul membrilor a fost în anul expirat de 1580, față de anul trecut o creștere de 47. Dacă ne gândim, cât de mulți Români sântem, numărul de 1580 membri e cu mult prea mic și dovedește, că inteligenții noștri dela sate și orașe nici acum nu știu apretia după merit însemnătatea »Asociațiunii« pentru poporul nostru. Societățile culturale maghiare dela noi numără membrii cu zecile de mii, chiar societățile săsești au membri mai mulți. Și la noi, dintr'un popor de 3 milioane să nu se aștepte nici 10.000, cari să jertfească bagatela sumă de 10 coroane pe an pentru spriginirea unei societăți, care numai luminarea poporului o are în vedere! Un om cu pretențiuni de cultură nici nu poate fi socotit de atare, dacă nu e și membru la o societate culturală. Statutele »Asociațiunii« mai cuprind însă și dispozițiuni, cari fac cu puțință înscrierea de membri și a țăranilor și meseriașilor noștri mai sărmani. Membru al despărțimintelor se poate face ori-cine cu taxa

anuală de 2 coroane. Și cine n'ar pute jertfi suma aceasta, mai ales că toți membrii de felul acesta pot înființa agentură în comuna lor. O astfel de agentură comunală e de o deosebită importanță între împrejurările noastre. Pretutindenea se înmulțește numărul țăranilor cu dor de carte, cari nu se mulțumesc numai cu cunoștințele câștigate în școală, ci vor să și le înmulțească. Din multe părți aflăm încercări de a înființa societăți de lectură cu bibliotecă, cari să pună la dispoziția membrilor hrană sufletească. La noi e însă foarte greu de a căpăta aprobarea autorităților pentru astfel de societăți. Neajuneul acesta îl putem înconjura foarte ușor înființând agenturi comunale și înscriindu-ne cât mai mulți membrii la ele. Fiind statutele »Asociațiunii« aprobate de guvern, pentru agentură nu mai trebuie o aprobare deosebită.

Întreaga avere administrată de comitetul central a fost de 542303 cor. 14 bani, cu 48402 cor. 77 bani mai mult ca anul trecut. Nici averea aceasta nu este destul de mare pentru o »Asociațiune«, care e menită să lucreze pentru literatura română și cultura poporului român.

În anul trecut a avut »Asociațiunea« 41 despărțiminte, dintre cari n'au dat semne de viață cele din Alba-Iulia, Caransebeș, Lugoj și Zărnești.

Chemarea despărțimintelor e bine stabilită în statute. Ele au să răspândească învățătura în straturile largi ale poporului român, îndeosebi prin disertații populare din domeniul economiei, industriei și comerțului, prin îndemnarea lui a se asocia, a întemeia mai ales reuniuni agricole, cari sânt de cel mai

mare folos pentru poporul nostru și a îmbrățișa tot ce e bun, a întemeia apoi bibliotecă populare, cari să ofere mulțimii ocaziune a se distra în mod mai demn și a și câștiga cunoștințe folositoare.

Frumoasă și nobilă chemare au despărțimintele. Este deci de datorința tuturor acelor, cari stau și vor sta în fruntea despărțimintelor, ca să nisuiască a realiza acest frumos program cultural al »Asociațiunii«; este de datorința fiecărui bun Român a lua parte activă la lucrările despărțimintelor.

Despărțimintele sânt deci chemate a veni în nemijlocită atingere cu poporul și dela ele atîrnă în prima linie, ca »Asociațiunea« să devină cu adevărat locul de concentrare al aspirațiilor literare și culturale ale poporului român. Obiceiul de a aștepta totul dela cei câțiva oameni din centru e un testimoniu de paupertate pentru mulțimea celor chemați și capabili de muncă pe terenul acesta.

Fie, ca adunarea generală de acum să însemneze un nou pas înainte pentru sjungerea scopurilor, ce »Asociațiunea« și-a pus.

Cabinetul negru în Rusia.

O ordinațiune ministerială dispune, că oficiile postale sânt drept a desfăce scrisori, pachete etc. îndată ce li-se par suspecte, că conțin lucruri »dușmănoase statului«. Prin aceasta se deschide drum larg spionajului și denunțărilor și se îndreptățește violarea secretului epistolar.

FOITA.

Poesii populare.

Din Șoimușul-român.

Culese de Teodor Libeg, inv.

Școală maioă din cel pat,
De vezi câinii ce mai bat,
Doar' vin staroști de mă cată!
— O iubita maicii fată,
Nu te măriși nici odată!
— De ce mamă?
Din min' ar fi bună găzdoaică,
Când sânt bucate 'n lădoaică,
Fie grâu numai și-alac,
Drept că câmpu nu 'mi-e drag,
Numai câmpu și locu
'Mi-o mâncat mi-'i norocu,
Patru-zeci de ani îmi pare
De când port pēr pe spinare,
Ziua asta de-ar mai trece

Aș fi de patru-zeci și zece,
Mă uitai într'o fântână
Mă văzui fată bătrână,
Mă uitai în cea găleată
Mă văzui fată buzată.
Peștorii vin călare,
Pune coastele 'n frigare,
O! trec valea dela noi,
Pune coastele 'n lădoi.
Mamă când ei or veni,
Eu îți spun că vin să și,
Eși cu ei afară,
Și îi chiamă 'n gură
Și le dă de beatură,
Ca să nu mă caute 'n gură,
Că nu am dinți și măseie,
O vai de zilele mele!

Foaie verde și-un lemnuș
Avem o fată 'n Șoimuș,
Nu-'i nici 'naltă nici subțire
Da e cam slabă la fire,
Nu-'și deschide bine ochii
Să vadă ce fete iau popii,

Stai mândruțo unde-ai fost,
Să nu umbli cumva cam prost,
Mergi și seceră la snopi,
Nu-ți mai stea gându la popi.

Din Murș-Uioara.

Comunicată de domnișoara Iuliana Ceman,
învățătoare.

Foaie verde mēr înalt
Străinul rău m'o secat,
Mai mult ca pe ori-și-cine,
Că-'s făr' de măicuță 'n lume,
Dacă maică ai trăi,
Ție cum m'ași tângui.
Că de când tu m'ai lăsat
Multă jale m'a mâncat.
Ți-'ași spune maică, ți-'ași spune,
Că am pățit multe 'n lume
Și tot rele, ear' nu bune.
Străină-'s doamne, străină,
Ca un brad într'o grădină,
Bradul tace și nu plânge,
Că n'o avut maică dulce,

Impăratul Wilhelm în Pozen. Impăratul Wilhelm a sosit Marși, în 2 l. c. în Pozen, unde 'i-s'a făcut o splendidă primire, mai cu seamă de caracter militar. Primarul Witting a făcut o vorbire, din al cărui text au fost șterse de mai nainte toate pasagele referitoare la politică. La învitarea împăratului au sosit în Pozen guvernorul din Varșovia, generalul Certcov și peste 30 de ofițeri ruși. Au fost recepții, dăruiri, iluminări și — s'ar fi putut altcum — discursuri de-ale împăratului, dintre cari unul adresat ofițerilor ruși.

PROCES DE PRESĂ „TRIBUNEI“. După-cum cetim în joile din Cluj, „Tribuna“ este amenințată cu un nou proces de presă. Procurorul a improcesat un articol, scris de curând în contra ordonanțelor lui Wlasics în chestia maghiarizării învățământului. Probabil va fi improcesat articolul cu titlu: „Petricolul se apropie“ din nr. 144.

MONUMENT PE CÂMPUL DELA MIRISLĂU. În 14 Septembrie se va sărbători pe câmpul dela Mirislău desvelirea monumentului, pe care 'l-a ridicat societatea arheologică și istorică din comitatul Alba-Iulioară întru aducerea aminte de dureroasa supunere a marelui viteaz Mihai și a înfrângerii armatei române prin perfidul Basta. Desvelirea monumentului o însoțesc durerea și lacrimile noastre.

Dela Ligă. După-cum cetim în foile de dincolo, în primele zile ale lunii Septembrie dl Petre Grădișteanu, entusiastul naționalist, președintele „Ligei Culturale“, va merge la Iași în vederea reorganizării și reînstituirii secțiunii din a doua capitală a țării.

Cu această ocaziune va avea loc o constituire în aula Universității.

Un preot vrednic. Goana pornită de sus contra limbii românești a produs un nou fruct pe lângă cele create la război până-acum. Preotul român Victor Popovici din Bichiz-

Dar' eu plâng, inima-mi plânge
C'am pierdut ce am avut dulce.
Măică eu între străini
Îs ca floarea între spini,
Spinii cresc și înfloresc,
Ear' floarea o prăpădesc.
De-aș trăi ca bradu 'n munte
N'aș avea năozuri multe,
Dar' trăiesc ca salca 'n sat
Cu năcaz și cu bănat.
Cine nu-'i pățit de rele,
N'are ce cânta de jele,
Las' să cânte cui-'i rău,
Să-'și stâmpere dorul său,
Și eu cânt din inimuță,
C'am pierdut a mea măicuță,
Dar' nu cânt să 'mi steie bine,
Cânt o'arde inima-'n mine,
Și nu cânt că știu cânta
Cânt să-'mi stâmpăr inima.

Ciaba a dat un extras matricular în limba română, după-cum e și obligat după lege. Îndrăsnind autoritatea respectivă să ceară unul în limba maghiară, a refuzat. Și cum la noi în toate cazurile, când nici pe lângă cea mai perversă interpretare a legii nu se poate săli cineva la comiterea unei ilegalități, vine argumentarea cu băta, ocoșii din Ciaba s'au grăbit să-'i spargă Vineri seara toate ferestrele. Pe bravul preot sigur, că nu 'l-au înfricat eu asta.

Țarul și împăratul Wilhelm în Italia. „Giornale d'Italia“ din Roma e informată, că visita Țarului și a împăratului la Roma se va face la primăvara viitoare. Țarul va merge la Roma în Maiu.

Comitetul revoluționar pentru Bosnia și Herțegovina. Ziarului „Iedinstova“, care apare în Spalato, 'i-se anunță din Roma, că acolo e pe cale a se forma un comitet revoluționar pentru Bosnia și Herțegovina. Comitetul acesta va avea o filială și în Veneția. Ținta acestui comitet e să facă cu ajutorul Italiei, propagandă sârbească, pregătind totodată și pentru posibilitatea, ca Italia să ajungă stăpână pe Dalmația și Istria. Se va eda și o foaie publicată în limba slavă și italiană.

Pactul. Sâmbătă s'au reînceput la Budapesta tratativele asupra pactului între reprezentanții celor două părți ale monarhiei. În cercurile bine informate se afirmă, că de astă-dată tratativele se vor și încheia.

„Neues Wiener Tgbl.“ din incidentul reluării tratativelor amintește următoarele cuvinte ale monarhului:

— Ca prim-ministrul meu să aducă în ordine pactul, aceasta e treaba mea. Ca să-'l treacă prin parlamente, aceasta e treaba lor.

De acî ziarul conchide, că pactul va întâmpina mari greutăți în parlamente, cu deosebire în cel din Viena.

Fortificațiile României. Pe lângă forturile dela București și Nămolova—Galați, România întărește și podul de peste Dunăre.

Acum în urmă, pe lângă măsurile luate încă de acum doi ani, s'a mai detașat în localitate o baterie de artilerie de cetate, și punerea pietrei fundamentale a căsarmei necesare a avut loc zilele trecute, în prezența dlui Sturdza, ministrul de război. În curând vor fi instalate la Cernavoda două baterii de obuziere.

În urma acestor măsuri, se știe din Sofia, că guvernul bulgar a decis întărirea Silistrei, în partea dinspre uscat, pentru a nu contraveni tratatului din Berlin, care a dispus după-cum să știe distrugerea tuturor fortărețelor de pe malul Dunării.

O companie de geniu a fost trimisă la Silistra, pentru efectuarea acestor întărituri.

„Corda Fratres“.

Spre surprinderea noastră aflăm că congresul asociației internaționale studențești, care era să se întrunească în luna aceasta la Budapesta, nu se va ține.

Aceasta o face cunoscut comitetul arangiator al congresului prin o circulară, adresată tuturor colegilor și celor, cari se interesează de congres.

În circulară se arată și motivul neținerii congresului, anume se zice, că presidiul și comitetul arangiator a aflat cu părere de rău, că „un anumit fragment al celor înștiințați la congres are intenția hotărâtă a face congresul teatrul unor demonstrații și certe de naționalitate și politica, cari ating afacerile interne ale statului maghiar și ale unor state vecine.“

Cauza adevărată a neținerii congresului e însă frica studenților maghiari, că în congres vor fi luați la răfuială de studenții italieni etc. pentru asupririle, ce le îndură României.

Teatru român.

Sâmbătă și Duminică în săptămâna trecută Bistrița a fost locul, unde „Societatea pentru crearea unui fond de teatru român“ și-a ținut adunarea generală. Că Românii noștri înțeleg însemnătatea acestei societăți pentru cultura română, au dovedit-o și de data aceasta luând parte cu trup și suflet la cele ce acolo s'au desfășurat. Și a fost frumoasă priveliștea, cum domni și plugari, preoți și meseriași, urmăreau cu atențiune cele privitoare la teatrul român, atât de iubit nou. Adunarea din urmă încă a dovedit, că societatea dă tot înainte și nu ne mai desparte mult timp, până când reprezentațiile teatrale, deja atât de obișnuite la noi, se vor înmulți și mai bine vor reuși, având cine să ne învețe.

La adunare au luat parte Români din toate părțile. Sărbările s'au început cu sara de cunoștință, unde frații adunați s'au veselit împreună. Dintre toastele ținute cu acest prilej a fost frumos al părintelui *Eliseu Dan*, care descriind starea de odinioară a trupelor noastre improvizate teatrale, între cari și d-na, odinioară, avuse parte, își sfârșea toastul prin cântecele:

„Nașă neatârnată
Numele nu-'i va uita“ etc.

Apoi:

De-ai călca din peatră 'n peatră
Din străin nu-'i face tată,
De-ai călca din urmă 'n urmă,
Din străin nu-'i face mamă.

Apoi:

De-ar da D-zeu să deie
Cine ni-e dușman să peie,
Să nu-'l bată D-zeu,
Numai cum voui zice eu.

Apoi:

Hai să dăm mână cu mână etc.

La serviciul divin, unde au celebrat 6 preoți în frunte cu P. S. S. vicarul *Ciril Deac* din Năsăud, a fost un număr imponent de credincioși, oaspeți. În bi-

serica vastă și frumoasă gr.-cat. corul plugarilor a cântat răspunsurile și cântările liturghiei cu atâta precizie, încât oaspeții au rămas surprinși de atâta inteligență musicală la niște țărani plugari.

Printre coriștii plugari în număr de o sută sunt și advocați și tineri universitari.

La sfârșitul liturghiei Rev. Domn Gerasim Domide în loc de predică, adresează poporului cuvinte călduroase în cari făcând istoricul cultural al Românilor, arată însemnătatea teatrului; provoacă poporenii să sprijinească din puteri instituțiunea asta.

D-nul Dr. I. Blaga citește raportul comitetului.

La propunerea reverendism. domn G. Domide se aclamează pentru censurarea raportului domnii: C. Deac, Pleșos, Ciuta, Linul.

Relativ la propunerea făcută în adunarea ultimă:

a) ca să se schimbe statutele societății, comitetul propune să se treacă la ordinea zilei;

b) dar' adunarea decide: înființarea neamănată a teatrului român de dincoace.

c) adunarea decide: ca societatea să rămână și pe mai departe ca atare în sensul statutelor;

d) ca să se facă planuri detaliate în privința punctului b—c din propuneri și aceste să se prezente adunării viitoare.

Se aleg pentru censurarea acestui raport d-nii Monda, Tripon, Dr. Onișor, Dr. Login și Domide.

Urmează disertația dlui Ioan Păcurariu, prof. din Năsăud, despre estetică. Lucrarea e foarte prețioasă.

Banchetul s'a ținut în vasta sală dela »Gewerbeverein«, unde a luat parte o prea frumoasă cunună de dame și d-șoare și un însemnat număr de domni. La fine T. A. Bogdan în numele opincei românești, invită întreaga societatea a lua parte la petrecerea poporală aranjată în »Bombardier«.

În grădina »Bombardier« tinerimea țărăniască îmbrăcată în haine de sărbătoare, între nenumărate urale de »să trăească« primește cu bucurie pe oaspeții sosiți. Înv. T. A. Bogdan salută pe ilustrul președ. dl Vulcan din înărcinarea și în numele poporului în genere și al tinerimii în specie. Dl Vulcan răspunde exprimându-și bucuria că se află în sinul lor. După-ace s'a jucat »Ardeleana«, dl N. P. Petrescu salută tinerimea și exprimându-și bucuria de înaintarea poporului țărăni din loc, dă povește ca să țină la limba și la portul seu național.

Tinerimea jucând »Călușerul« și »Bătuta« a stors aplauzele tuturor celor de față.

Seara la orele 8 s'a început concertul.

Corul mixt a stat de astă-dată sub conducerea abilă a dlui Leonida Domide, stud. universitar, și concertul s'a început cu bucată »Ce faci Ioană?« de G. Dima.

Doamna Eitel născ. Florian a executat la pian »Transcriptions Faust-Vals

de Gounod« de Liszt și »Ilustrațiunea română« de Karrauz, cu o măiestrie neîntrecută. D-na a fost viu aplaudată, ear' părintele Domide, neobositul aranjator, i-a oferit după executarea compoziției lui Liszt un splendid buchet. Asemenea i-a oferit un alt buchet dl prof. Dr. Val. Rusu din Pomârla.

D-șoara Virginia Gall a executat »Aria din Troubadur« a lui Verdi, »Chanson Espagnol« de Delibes și diferite cântece românești, fiind acompaniată la pian de măiestrul de cor din localitate, d-nul Rollbeck. D-șoarei Gall asemenea i-s'au oferit două buchete.

După concert a urmat comedia, localizată de Virginia A. Vlaicu, »Trei doctori«, în care toți debutanții: T. A. Bogdan, d-șoara Titon, d-șoara Maria Titon, dl Ioan Morariu, dl George Negr', domnul Ilie Murășanu, Ioan Chindriș și d-șoara Maria Bevaan s'au achitat cât se poate de bine de rolurile lor.

Piesa de forță a părții teatrale a fost însă »Ruga dela Chiseteu«, comedie populară într'un act cu cântece, de Iosif Vulcan. Persoanele, cari au avut roluri, sânt: Pavel Hopârșă, Florica Becheș, Ana Cucu, Paul Cristureanu, Paul Ursu, Mitru Berbecaru, Ludovic Bumbu, Paul Bucur, Vasile Bucur, Paul Lichi, Ioan Bucur, Toader Bilegan, Mitru Ciga, Lazar Prislopan. Corul a stat earăși sub conducerea dlui Leonida Domide. Era frumos tabloul ce ni se presenta ochilor de pe scenă. Un cor compus din aproape 100 de persoane.

După sfârșirea producției i-s'au făcut domnului Iosif Vulcan entusiaste ovățiuni.

După teatru petrecerea poporală s'a continuat în sala dela »Gewerbehaus« până în zori de zi.

Președintele deschide la 9^{1/2}, a. m. ședința în sala cea mică dela »Gewerbehaus«.

Dr. I. Blaga dă cetire telegramelor de felicitare cari se iau spre plăcută cunoștință.

Dr. Onișor dă cetire raportului comisiei asupra raportului comitetului relativ la schimbarea statutelor.

Importanței chestiunii, i-se dă atenția cuvenită din partea celor de față. Rev. domn Vicar Cyril Deac, ca president al comisiei, face motivata propunere, că după-ace este de prisos, ca să se modifice statutele societății, fiindcă aceasta poate prospera și pe lângă statele avute, propune, ca statutele existente să rămână și mai departe în vigoare.

Dl Dr. Victor Onișor, adv. în Bistrița și referent al comisiei emise pentru câștigarea membrilor noi, raportează că până în prezent s'au înscris următorii:

Ca membri fundatori: »Aurora«, institut de credit și econ. în Năsăud. »Bistrișana«, în Bistrița. Dr. D. Ciuta, adv. în Bistrița, Ioan Baci, preot gr.-cat. în Șoimuș.

Membri pe viață: Dr. Gavriil Tripon, adv. în Bistrița; Dr. George Linul, și Dr. Eugen Bran, adv. în Teaca.

Resumând înscrierile de membri făcute la aceasta adunare constată că s'au înscris 4 membri fundatori, 3 pe viață, 32 ordinari, 23 ajutători, și s'a înscris suma totală de 2084 cor. 20 bani.

La punctul din programul ședinței: »Fixarea locului unde se va țină adunarea generală«, se ridică domnul Dr. Iosif Blaga și în numele Românilor din Sebeșul-săseșc invită societatea în acel oraș.

Dl președinte I. Vulcan, în urma acestei invitări, anunță că pe anul viitor se va țină adunarea la Sebeșul-săseșc.

După aceasta dl Dr. Iosif Blaga își citește conferința sa intitulată: »Ceva despre psihologia plăcerii estetice«, după care președintele închide adunarea în urările publicului asistent.

SCRISORI.

Sfințirea bisericii din Gurariului.

— 2 Septembrie n.

Duminecă în 31 August a fost o zi de bucurie generală în comuna Gurariului. Des de dimineață curgeau oamenii cu mic cu mare, tineri, bătrâni, toți în haine de sărbătoare și în inimă cu dorul de a mai pute petrece vre-o câteva momente în rugăciuni și în ascultarea învățăturilor bisericești.

Biserica aceasta deja din depărtare atrage atențiunea călătorului prin măreția, prin frumusețea și prin înfățișarea ei modernă. Mai mult însă îl impresionează pe privitor frumoasa ei poziție. Aș cuteza a zice, că în întreaga arhidieceză în puține comune de mărimea Gurariului s'ar găsi un astfel de locaș d-zeesc, un astfel de Sion. E un rod acesta al dragostei poporului față de cel mai scump așezământ religios-moral și național, e o dovadă despre înțeleapta conducere a poporului din partea păstorilor sufletești pe calea adevărului, frumosului și bunului. În partea ei esteroară e măiestroasă, ear' în cea interioară e impunătoare. Oameni cu interes pentru biserică au exoperat cumpărarea frontierului demolatei biserici din Sibiu-cetate, care servea și de catedrală metropolitană. Simplul fapt, că acest fruntar e un suvenir dela catedrala metropolitană e ceva înălțător, e de neprețuit. Da, căci înaintea acestuia au servit cei mai de valoare dignitari bisericești din veacul al XIX., pe cari i-a avut biserică gr.-or din Ungaria și Transilvania.

Eată motivul, care a făcut ca poporul deja de timpuriu să se prezente la biserică, ca împreună cu toții să poată participa și să arete, că nu numai materialicește o spriginesc, dar' și cu cugețul și cu inima.

Actul sfințirii l-au săvârșit Prea on. domn Nicolau Ivan, asesor consistorial, Dr. Ioan Stroia, protopresbiterul tractului, domnul Ioan Juga, paroch în Tilișca, și domnii Ioan Manta și Ioachim Muntean, parochi locali, cu pompa și cu demnitatea cuvenită acestui act. Răspunsurile la sf. liturgie le a executat corul plugarilor din loc, condus cu tact și exactitate de dl învățător Valeriu Arsenie. La sfârșitul serviciului divin șeful tractului pășește în mijlocul bisericești și cu vervă oratorică și glas înalt rostește predica ocazională. În cuvinte alese și în termeni înțeleși de întreg poporul le talmăcește bucuria și veselia cea mare

care cuprinde inima fiecărui credincios din comună și le accentuează îndeosebi două momente ce necondiționat sunt legate de un locaș sfânt, adică sălăgluirea Tatălui celui ceresc întru această casă precum și cercetarea ei prin credincioși, care numai astfel va deveni adevărat izvor de mângâiere și alinare sufletească. Accentuează cu deosebire darul lor de jertfire pentru lucruri nobile, care își află cea mai colatantă expresiune în ridicarea maiestroasei biserici și a falnicei ei fiice, a școlii confesionale gr.-or., care sînt adevărate monumente și cari vestesc hărnicia și simțul de ambițiune națională a credincioșilor. După săvîrșirea liturgiei poporul adînc emoționat și mai bogat în simțăminte de pieta'e și reverință față de conducătorii sei se depărtează spre casă, ear' inteligența atît cea din jur cît și cea din loc se întrunește la casa părintelui *Manta* spre a lua masa. Aceluia, care cunoaște ospitalitatea specifică a Gurenilor, ored de prisos a-i mai face descrieri. Doamna *Manta* a împărțit publicul de o ospitalitate cum numai se poate. Toaste înocă curgeau între pahare și buna dispoziție stăpînea fața tuturor.

Candidatul.

Sfințirea școlii gr.-cat. din Feneșul-săsesc.

— 2 Septemvrie n.

În 28 August n. a avut loc sfințirea școlii gr.-cat. din Feneșul-săsesc, aparținător protopopiatului Cluj.

Programul a fost următorul:

La 2 ore p. m. adunarea despărțământului »Cluj« al reuniunii învățătorilor din archidieceza gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș.

La 5 ore sfințirea noului edificiu școlar.

La 7 ore petrecere.

Încă înainte de prînz au sosit mai mulți învățători spre a lua parte la adunare. Străini încă au luat parte.

La orele 2 p. m. s'a început adunarea, deschisă prin președintele Ioachim Pop, care în o vorbire a arătat însemnătatea școlii și ne-a îndemnat pentru susținerea ei.

A urmat apoi ordinea zilei. Punctele mai însemnate au fost citirea unei disertațiuni pentru popor, de dl Ioachim Pop, și a unei disertațiuni școlastice citită de Filip Pârveu, inv. în Măcișul-ung. Autorilor li-se exprimă mulțumită protocolară.

Din incidentul sfințirii școlii și al adunării de învățători sau trimis două telegrame, una Excelenței Sale Metropolitului Mihályi în Blaj și una inspectorului regesc Kozma Ferencz.

S'a hotărît ca adunarea viitoare să se țină în Măcișul-unguresc unde va avea să diserteze inv. Alez. Conraș, și Filip Pârveu să țină prelegere practică.

La această adunare pe lângă învățătorii tractuali au luat parte trimisul inspectorului regesc, mai mulți preoți și învățători confesionali și de stat din alte despărțăminte, o mulțime de dame și domnișoare, notarul Petru Boyan, sub-notarul Illyés Ferencz, o mulțime de poporeni din Feneșul-săsesc și jur și alții.

Adunarea se închide la 5/5 ore.

La 5 ore p. m. a urmat sfințirea școlii.

Înainte de sfințire au sosit dela Cluj: M. On. Domn Dr. Elie Dăianu, noul protopop al Clujului; Stefan Roșianu, adm. protopopesc, Vasiliu Podoabă, directorul băncii »Economul« din Cluj; Amos Frâncu, avocat, Cluj; Ioachim Totoian, preot, Chișfalău; Aurel C. Domșa, redactorul foii »Unirea« din Blaj; N. Ionaș, profesor de cant din Blaj ș. a.

La sosire întreg poporul din Feneșul-săsesc, în frunte cu preotul Emil Pop și învățătorul Ioachim Pop, așteaptă pe Clujeni în poarta pomposului edificiu școlar. Aici preotul Emil Pop ține o vorbire și salută pe cei veniți salutînd totodată pe noul protopop și pe adm. protopopesc de până acum. La aceasta întimpinare răspunde noul protopop Dr. Elie Dăianu și M. O. D. Stefan Roșianu, fost administrator protopopesc.

După aceasta se începe sfințirea școlii, care o duce în îndeplinire M. On. Domn Stefan Roșianu și corul învățătorilor în frunte cu profesorul Ionaș. În urmă tot poporul a fost stropit cu apă sfințită.

După sfințire a urmat petrecere.

În o sală a școlii a jucat inteligența, în ceialaltă poporul. Ambele au succes splendid. Toți oaspeții s'au despărțat satisfăcuți.

De încheiere voiu să descriu pe scurt frumosul edificiu școlar.

Edificiul e în imediata apropiere a bisericii gr.-cat. Frontul lui e de oătră drumul țării și are în acea parte 10 ferestri. Se compune din 2 sale de învățămînt, 3 odăi mari, cămară și pivniță pentru învățătorul primar. Înălțimea din lăuntru e patru metri, înălțimea ferestrelor e 2 20 m.

Meritul, că acest pompos edificiu își are existența, îl au preotul Emil Pop și învățătorul Ioachim Pop. Ambii au lucrat în înțelegere și așa au putut câștiga ușor poporul, ca să contribuie cu o sumă mare pentru ridicarea școlii. De aici putem vedea bunăînțelegerea între preot și învățător — ce rezultat are.

Participantul.

BEDUINII.

Beduinii sînt o seminție arabă numeroasă. Ei se strămută dintr'un loc într'altul spre a căuta pășune pentru vitele lor. Beduinii duc deci o viață nomadă, în tot decursul anului, în cete mici sau oarde, sub conducerea șefilor lor numiți emiri sau șeici. Ei nu cunosc alt adăpost, decît corturile, cari sînt făcute dintr'o materie de pîr de capră, ori peșterile de prin munți. Sînt răbdători și ră mulțumesc cu lapte, unt, brînză, cu puțin orez, curmale, cafea; mai mînăncă și lăcuste și șopârle. Carne nu mînăncă nici cei bogați, decît arareori. Beduinii au o statură mică, rareori trec peste statura mijlocie. Sînt foarte uscățivi și au pielea brună. Cu toate acestea sînt voinici, foarte dibaci în mînuirea armelor, buni călăreși, în cealaltă însă primitivi și ignoranți. Beduinii țin tare la obiceiurile și deprinderile strămoșești. O deprindere

adînc înrădăcinată între dînșii este și așa numita *vendetta* sau răsbunare a sîngelui. Acest obicei consistă într'aceea, că dacă cineva a fost ucis, atunci rudele colui mort sînt datoare să-l răsbune prin moartea ucigătorului. Ear' dacă se găsește și pentru acesta cineva ca să-l răsbune, atunci urmează o nouă răsbunare a sîngelui și așa se nasc o mulțime de fapte înfiorătoare din acest obicei barbar. Beduinii se țin de religia mahomedană.

Din potrivă, ospitalitatea este observată de dînșii cu sfințenie, și cine odată e primit în cortul lor ca oaspe, atunci acela e în cea mai mare siguranță, chiar de ar fi dușmanul de moarte al gazdei. Răpirea și jaful sînt considerate la dînșii, ca și vînațoarea și răboiul, ca ocupațiuni de cinste; totuși e un lucru rușinos a despoia un Arab în cortul seu. Diferitele oarde trăsesc, după împrejurări, ori în prietenie, ori în dușmănie. Adese-ori ei pîndesc din locuri ascunse caravanele și năvălesc asupra lor. Cîte odată însă aceste caravane își cumpără triburile cele mai ou vază, ca să le protegă pe drum. Ei atacă pe călători, mai ales atunci, cînd sînt siguri de izbîndă. Alte triburi se mută dintr'un loc într'altul, în pace, fără se face stricăciune nimînui; arendează și cultivă cîte puțin pămînt în ținuturile locuite din apropierea frontierelor și fac, de obicei, pe samsarii oardelor răpitoare, furnisîndu-le arme și munițiuni în schimbul cailor și vitelor de tăiat și le ajută la vinderea prăzilor lor. Armele Beduinilor sînt puși lungi, cu cari împușcă departe cu o mare siguranță; pumnale lungi, încovoiate, ce le poartă la brîu, și lănci lungi de zece palme. Mai poartă și măciuci (ghioșge) de fer și barde de luptă.

Portul lor e simplu, dar' cu totul particular. El constă dintr'o cămașă de bumbac prost, încinsă cu o oingătoare, care o ține strînsă pe lângă corp și pe care nu o schimbă pînă nu cade în bucăți. Pe de asupra acesteia poartă o manta de lână ori de pîr de cămilă, care e deschisă dinainte, și este cu vîrgi albe ori vinete. În picioare nu poartă decît rare-ori pantofi. Își tund capul pînă la piele și numai un moț de pîr își lasă în creștet, de care, după credința lor, profetul Mohamed, întemeietorul religiei lor, trage pe credincioșii sei în raiu după moarte. Ca învălitoare de cap ei poartă un tulpă de mătășă, ori în două cu mătășă cu vîrgi roșii cu negru, ori galbine cu verde. Și mobila Beduinilor e foarte simplă. Ea constă cu deosebire din șele pentru cămile și cai, la cari țin foarte mult, din saci de pînură de pîr și de piele, dintr'o rigăniță de mîna, dintr'o moară de cafea, dintr'o oală pentru cafea, cîteva căldări și lighiane de aramă, farfurii de lemn și burdufe de piele de felurite forme, pentru conservarea apei, laptelui, untului, brânzei, curmalelor și ale altor proviziuni, cari se păstrează în ele proaspete și sînt ușor de purtat. Arabii, cari locuiesc prin orașe, sînt priviți cu dispreț de Beduni, cari se laudă că n'au fost subjugați nici-odată și sînt foarte mîndri, că și-au păstrat curată seminția lor.

O statistică.

Ziarul săsesc din Sibiu publică o statistică, în care arată populațiunea după naționalități în comunele locuite amestecat de Sași și Români, conform conscrierii din 1900. El zice, că numerii, cari ies la iveală, arată într-o lumină înspăimântătoare cea mai mare primejdie care amenință existența micului lor popor, primejdia de a fi înecați la țeară de Români.

Eată interesanta statistică.

În cercul bisericesc al Mediașului.

Numele comunei	Popolațiunea	Sași	Români	În procente	
				Sași	Români
Apateu	622	459	139	73.8	22.3
Alma	530	234	192	44.1	36.2
Biertan	2280	1316	767	57.7	33.6
Băgaci	1054	707	305	67.—	28.9
Buzd	844	417	449	49.4	49.5
Dărlos	1109	400	1206	23.4	70.5
Coppa-mare	1109	611	478	55.—	44.—
Ațel	1553	992	538	63.8	34.6
Hundorf	829	239	583	28.8	70.3
Iacobeni	370	32	330	8.6	89.2
Sântioana	696	412	260	59.4	37.3
Armeniș	809	718	62	88.7	7.6
Curciu	1102	400	695	36.3	63.—
Selăuș	669	612	45	91.4	6.7
Lasleu	702	625	68	89.—	9.6
Măgărei	1019	376	636	36.9	62.4
Dumald	783	654	122	83.5	15.6
Mediaș	7954	3833	2309	48.—	29.—
Moșna	1792	1146	638	63.9	35.6
Nemșa	553	421	132	76.1	23.8
Brateiu	1422	678	717	47.6	50.4
Richisdorf	1170	829	319	70.8	27.2
Ruși	562	445	71	79.1	12.6
Zăgăr	1373	1103	250	80.3	18.2
Șaroș	1557	1007	462	64.6	29.6
Zlagna	613	251	360	40.8	58.7
Dupușdorf	494	358	133	72.4	26.9
Smig	816	71	515	8.7	63.1
Valhid	1044	689	340	65.9	32.5

În cercul bisericesc al Sibiului.

Alțina	1993	773	939	38.7	47.1
Bulea	1167	190	736	16.3	63.—
Vurpăr	2029	810	1190	39.9	58.6
Mighindala	209	61	139	29.1	66.5
Avrig	3195	415	2665	12.9	83.4
Brad	992	477	50	48.—	51.4
Cristian	2908	1978	912	67.9	31.3
Șura-mare	2050	1124	920	54.8	44.8
Hamba	826	461	359	55.8	43.4
Gusterița	1542	772	682	50.—	44.2
Cisnădie	3189	2338	592	73.3	18.5
Sibiu	29577	16441	7106	54.5	24.—
Hozman	937	486	442	51.8	47.1
Cașolț	629	260	364	41.3	57.8
Cârța	1017	483	517	47.5	50.8
Chirpăr	1506	985	411	65.4	27.2
Șura-mică	1309	953	351	72.8	26.8
Nocrich	1104	599	322	54.2	29.1
Marpod	1329	1033	293	77.7	22.—
Cisnădioara	1024	1005	7	98.—	0.7
Vesăud	660	102	443	15.4	67.—
Turnișor	2629	2083	430	79.2	16.3
Nou-săsesc	1096	385	699	35.1	63.7
Rusciori	722	24	684	3.3	94.7
Ruși	1121	515	600	45.9	53.5
Roșia	1011	420	583	41.5	57.6
Selimbăr	895	558	313	62.3	34.9
Slimnic	2929	1341	1549	45.7	52.8
Tâlmăciu	818	635	144	77.6	17.6
Daia	460	237	218	51.5	47.3

În cercul bisericesc al Brașovului.

Bod	2431	1377	911	56.6	37.4
Helchiu	2833	2109	532	74.7	18.7
Herman	2189	1184	961	54.—	43.9
Brașov	36646	10644	11248	29.—	30.7
Feldioara	2527	1032	1162	40.8	45.9
Cristian	2797	1618	992	57.8	35.4
Măgheruș	1483	920	502	62.—	33.8
Sân-Petru	2107	1233	817	56.1	37.1
Râșnov	4801	1848	2611	38.4	54.3
Rotbav	967	424	528	43.8	54.5
Sercaia	1737	885	590	50.9	33.9
Prejmer	3580	2066	1336	57.7	37.3
Ghimbav	1670	983	566	58.8	33.8
Vulcan	1620	966	609	59.5	37.5
Codlea	4448	2771	1436	62.3	32.2

(Va urma.)

Despre dări și aruncuri.

(Urmare).

Aruncurile.

Aruncul comunal. Comuna, care nu are destule venituri, ea se-și poată acoperi din ele trebuințele, ce le are cu administrația, poate hotărî, ca locuitorii să plătească sub numele de arunc comunal un anumit procent după darea de pământ, casă, venit, camete, rente și băi. Cu aruncul acesta se încarcă și toate înștitutele obligate la facerea bilanțului public.

Pentru acoperirea trebuințelor, cari servesc numai interesele proprietății de pământ, se socotește aruncul de regulă numai după darea de pământ.

Pentru pustele, munții și pădurile, cari se țin de hotarul comunei, se ia de bază la statorirea aruncului comunal numai jumătate din dările de stat amintite mai sus.

În orașele cu magistrat regulat poate permite guvernul, dacă reprezentanța face o cerere motivată, ca să se socotească arunc comunal și după dările indirecte de stat, precum și să se scoată competențe de vamă, de tirg și chiar dări.

Aruncurile comunale se măsoară și prescriu în orașe prin oficiul orașenesc de contabilitate, în comune prin notarul comunal.

În toate afacerile, cari privesc măsurarea aruncurilor comitatense, hotărâre în prima instanță comisiunea comitatensă, în orașe reprezentanța; în a doua instanță comitetul administrativ, în a treia instanță tribunalul administrativ.

Fiindcă la statorirea aruncului comunal se iau de bază dările directe de stat, când se scad sau se măresc acestea, se scad sau se măresc și aruncurile.

Aruncul comunal se scoate ca și dările de stat cu acea deosebire, că după aruncul comunal nu se mai socotesc camete de întârziere.

Aruncul comitatens. Comitatele sunt imputernicite, ca pe lângă aruncul comitatens legal să mai facă încă un arunc care să nu treacă peste 3%, după toate dările amintite la aruncul comunal. Aruncul acesta se poate folosi pentru îmbu-

nătățirea administrației, a comunicațiunii, a economiei, apoi pentru scopuri culturale și de binefacere. (Va urma.)

PARTEA ECONOMICĂ.

Nutrirea vacilor cu lapte.

În timpul din urmă, în economiile mai mari, au început economii a se ocupa tot mai mult cu economia vitelor, ca cu cultura bucatelor. Aceasta o face ei, de o parte, pentru-că economia vitelor se plătește mai bine, de altă parte, pentru-că prețul bucatelor e tare schimbăcios și une-ori abia se pot scoate cheltuielile lucrului din acela.

Dar' nu ori și ce soi de vite se poate recomanda pentru creștere. Sînt anumite soiuri mai de jos, pe cari se le bagi măcar în coșul cu bucatele, după-cum se zice, și tot nu poți face nimic cu ele. Apoi pentru un econom harnic nu e tot una să crească cu aceeași cheltuială o vită în preț de 200 cor. sau una în preț de 400 cor.

Recerința cea mai însemnată la creșterea vitelor este nutrețul. De aceea se și zice și cu drept cuvînt: «că precum îți e nutrețul de bun așa îți vor fi și vitele». Inzădar va țină economul vite de un soi de ales și nu va avea nutrețul corespunzător pentru ele, acelea vor slăbi vîzînd cu ochii și nu vor pute corespunde nici ele, nici următorii lor scopului pentru care se știu în economie. Fără un nutreț corespunzător vitele de lucru nu vor pute presta cum se cade munca așteptată dela ele, ear' vacile cu lapte nu vor avè de unde se dea laptele recerut.

Înainte deci de a se apuca cineva de o economie mai înțeleaptă, trebuie să-și examineze starea sa economică. Trebuie să-și examineze nutrețul atît după calitate (bunătate), cît și după cantitate (mulțime). Trebuie să știe mai departe, că care nutreț e mai bun pentru vacile cu lapte și care e mai bun pentru vitele de lucru.

Pentru vacile cu lapte acela e nutrețul cel mai bun, care conține mai multă albumină (albuș), dar' e bogat

SCENA I.

Păcală, Tândală.

Păcală doarme de-a'n-picioarele, rezemat de un copac.

Tândală, jos, lângă buturugă.

Păcală (se deșteaptă, ca speriat de ceva). Esca socoteală. Am adormit poponeț... par'că n'ar fi fost mai potrivit să dorm jos... ca Tândală, bunioară... Da așa-e eu... om harnic... Nu-mi vine să sed... nici când dorm... dar' când umblu? (Tândală sforăe). Sireacul!.. doarme dus... Știu că nu se poate văita că nu doarme. Eu aș munci zi și noapte... El doarme noapte, zi... Acesta, dacă s'ar îneca în Dunăre... s'ar face somn... Ia să-i gătesc una de-a lui Păcală... să aibă și el o mulțămire când o deschide ochii... (scoate niște bucăți de sfoară, îi leagă mâinile, apoi picioarele, pe urmă îi petrece o sfoară pe după subțiori și capetele le leagă de buturugă). Ia să vedeți: o să vizeze că l-a legat nuș-oine în temniță... (trece între copaci, scoate un biciu cu

Teatru sătesc.

PĂCALĂ ARGAT

comedie în două tablouri

de N. Rădulescu Niger.

PERSOANELE:

Unchiușul sfîtos.

Dascălul Pricolici.

Chiva.

Mirea.

Sanda.

Păcală.

Tândală.

TABLOUL I.

În fondul scenei primăria, cu prispă largă, cu gard de ostrețe, cu poartă mare și mică.

În dreapta între culisa I-iu și II-a, clopotnița bisericeii și în fața ei o cruce mare de lemn, o buturugă destul de mare, dinaintea crucei.

În stînga loc deșert, cu copaci.

totdeauna și în sucuri de apă, pentru-că albumina îmbunătățește calitatea, iar sucurile înmulțesc cantitatea laptelui, dar scade bunătatea aceluia.

Cel mai bun nutreț pentru vacile cu lapte e acela care la 1000 chlgr. greutate de vită se vin 25 chlgr. albumină, care sporește deopotrivă atât bunătatea cât și mulțimea laptelui. La nutrirea vacilor cu lapte joacă un rol foarte însemnat tărițele, turtele de ulei, grăunțele plantate de nutreț, fânul, otava și paie. Nutrețurile acestea trebuie amestecate astfel, ca la 1000 chlgr. din greutatea vitei să se scootească 24 chlgr. nutreț păios, 25 albuminos, 125 mustos și 04 chlgr. unsuros. Pe lângă un astfel de nutreț vacile rămân tot grase și dau lapte mult.

La nutrirea vacilor cu lapte economul trebuie să fie cu deosebită băgare de seamă și la anotimpuri, pentru-că într'un fel trebuie nutrite vacile iarna și într'alt fel primăvara și vara. La trecerea vitelor de la nutrețul de iarnă la cel de primăvară, trebuie să se purceadă treptat și nu dintr'odată, de oare-ce prin aceasta s'ar pute întâmpla chiar și umflarea și creparea vitelor nutrite astfel, de oare-ce nutrețurile verzi se descompun mai curând în burtă și astfel o fac de se umflă dintr'odată fără de veste.

Pentru fiecare anotimp deci e de lipsă, ca economul să și compună o împărțire deosebită de nutriție. Să zicem de pildă, că un econom, care ține vaci cu lapte, are următoarele nutrețe: fân bun de luncă, paie de grâu, napi, tărițe și turte de rapiță. În cazul acesta pentru nutrirea unei vaci bine dezvoltate se poate face următoarea împărțire de nutriție: 55 chlgr. fân, 25 chlgr. paie, 38 chlgr. napi, 2 chlgr. tărițe și 1/2 chlgr. turtă de rapiță.

La întâmplare când economul ar avea numai patru feluri de nutrețuri poate compune următoarea împărțire de nutriție pe zi: 8 chlgr. fân, 1 chlgr. tărițe de cucuruz, 1 chlgr. tărițe de grâu și 20 chlgr. napi de nutreț. Nutrirea aceasta se referă mai cu seamă la timpul de iarnă.

Cu privire la nutrirea vacilor cu lapte, economul trebuie să aibă de grijă

la aceeași împrejurare, ca napii de nutreț să nu-i gate nici-odată. Și numai când vede, că se apropie timpul de a pute nutri vacile cu nutreț verde, trebuie să micșoreze nutrirea cu napi într'o astfel de măsură, ca aceea-ce s'a subtras de la napi să se adaugă din nutrețul verde.

Pe timpul nutritului de primăvară și vară, se poate compune următoarea tablă de nutriție pe zi: 25 chlgr. nutreț verde, 8 chlgr. fân, 1 chlgr. tărițe de grâu și 1 chlgr. tărițe de cucuruz. Nutrețul verde e bine ca să se dea la început amestecat cu paie, ca nu cumva să se umfle vacile de acela.

În țările înaintate în economie, unde după-cum am zis la început economii pun mai mult preț pe creșterea vitelor, ca pe cultura bucatelor, ba chiar și pe la orașe, în apropierea acestora, unde adică laptele se plătește mai bine, precum și în câmpurile comasate, se și urmează o astfel de nutriție. Pe asemenea locuri se și pot vedea apoi nu numai vaci frumoase, dar și lăptoase, după-cum se zice.

Pe la noi însă pe cele mai multe locuri, vacile cu lapte se nutresc foarte prost atât pe timpul de iarnă, cât și pe vremea de vară. Pe timpul de iarnă bietele vaci cu lapte nu capătă alt nutreț decât niște coceni sau foi uscate de cucuruz, mestecătură sau puțin fân, iar pe timpul de vară umblă mai moarte de foame peste cele locuri arate prin ogoară, după câte un fir de iarbă verde. Cum să nu iasă apoi asemenea vaci numai cu oasele înșirate pe ele din iarnă, cum să mai poată da și ceva lapte, după ce fată primăvara și cum să nu se mire economii nostri când aud, că vacile apăsene de Pințgau, dau pe zi până la 15 litre de lapte.

Dar o parte din economii nostri mai cad și în aceea greșală, de nutresc vacile cu lapte și cu nutrețuri stricate precum e fânul muced, înoroit, umed ș. a. O astfel de nutriție e dăunătoare nu numai pentru vacile cu lapte, ci chiar și pentru vițeii, cari s'ar întâmpla să-i aibă în foale, ba chiar și pentru producerea de lapte însăși.

O recerință de mare însemnătate pentru vacile cu lapte este aceea, ca

pe timpul de vară să se scoată la pășune. Aceasta trebuie să fie bogată în ierburi, să aibă apa curată de lipsă pentru beut, și umbră, unde acelea să se poată adăposti pe timpul căldurilor prea mari. Nu se recomandă ținerea vacilor cu lapte și vara în grajd, de o parte pentru-că nu pot face mișcările de lipsă, de altă-parte pentru-că unele se prea îngrașă și după aceea nu mai dau lapte așa mult și bun, ca fiind la pășune.

Dacă economii nostri vor ști alege mai bine ca până acum vacile de lapte, dacă vor ști ține mai bine cont de cele arătate aci cu privire la nutrirea lor: atunci îi asigurăm, că nu va trece mult și vom vedea și pe la sate vaci tot așa de bune de lapte, ca și în țările apăsene și ca și în apropierea orașelor de pe la noi.

Aceasta ar fi de dorit ca să se întâmple cât mai curând, de oare-ce cum au început acum a se înființa și pe la sate Societate de lăptărit, o se vină timpul ca și economii de la sate se poată vinde lapte cu același preț, ca și cei din orașe sau apropierea acelor.

Ioan Georgescu.

Intrunirea agricolă din Mag.

(Urmare și fine.)

Vorbirea secretarului Tordășianu a fost urmată de discursul, de tot instructiv din ramul stupăritului, ținut de dl Romul Simu, învățător pensionat, totodată membru în comitetul central al Reuniunii. Iscușința dlui Simu pe terenul stupăritului, care și-a avut stupina de d-za alcătuită și cărmuită în comuna Orlat și care și azi se îndeletnicește în Sibiu cu cultura albinelor, este îndeobște cunoscută. Dl Simu în alea graiu popular ne introduce în folosul albinelor, ne vorbește apoi despre folosul cât ni-l aduc stupii, despre miere ca leac și ca hrană, despre matcă, despre matca formată în căsuliile albinelor lucrătoare, despre trântori, coșnițe, faguri măiestriți etc. etc. Având la dispoziție mai multe unelte ne arată în practică cum avem să urmărim la diferitele lucrări împreunate cu stupăritul. De încheiere dl Simu pune la inima măgenilor să se ocupe fiecare de

coada scurtă și începe a pleni și a chiui). Mă.. care-i acolo... Înălțuri... oă trece boerul cu butea!..

Tândală (deschide ochii). Aud? (cască).

Păcală (plănind ear') Înălțuri... că te calc, mă..

Tândală (lenos) Aud?... Ia treci și mai pe de vale... (cască). Oare de mult oi fi dormind? (vrea să ridice o mână). Eaca... 'mi-a amorțit mâna... (vrea să o ridice pe cealaltă). Și aceasta... Bre! dar greu am dormit... (vrea să se scoale). Ce naiba... (cască). Nu cumva 'mi-a prins spinărea rădăcină? (sucește capul). Par'că 'mi-ar fi crescut ceva după ceafă... (cască). Dacă-i așa... ia să mai dorm... că par'că nu 'mi-am făcut somnul întreg...

Păcală (făcându-se că intră). Aici ești, mă Tândală?

Tândală (căscând). Aici...

Păcală. Te-ai trezit?

Tândală. Eaca nu știu cine era să dea peste mine cu trăsura...

Păcală. Și doar' cât 'adormiseși, așa-i?

Tândală. Pesemne... (căscând) că uite... mi-i somn... (cuibărindu-se). Doamne tare mi-i a dormi...

Păcală. Dormi, Tândala, mai dormi oă soarele-i la ameazi de abia.

Tândală (căscând). La ameazi?... mă, neastîmpărat soare!.. Degrabă mai veni la ameazi... (căscând). Dacă n'are altă treabă.

Păcală. Da foame nu ți-i?

Tândală. (căscând). Par'că...

Păcală. Am în dășagi, mă Tândală, mălaiu cald, brânză de burduf și o prepeliță dată-n spuză... știi, să te lingi pe buze...

Tândală. Dacă mi-i da și mie... oi u mânca...

Păcală. Dacă te-i soula, ți-oi da.

Tândală. Scoală-mă tu... că nu știam ce am... Par'că 'mi-a crescut trupul din pământ, din iarbă verde... (dă să se ridice și nu poate).

Păcală. Te-or fi legat ielele, mă Tândală... unde te știu ele mai harnic din sat...

Tândală (căscând). M'or fi... Doamne... ce-aș mai dormi...

Păcală. Dormi... că eu oi u mânca... (să așeară jos și se face a mânca).

Tândală (după o clipă). Bună-i prepelița, mă?

Păcală (ca și-cum ar fi cu gura plină) I hă...

Tândală. Mi-i apa la gură... mă Păcală...

Păcală. Ia tacii... și dormi...

Tândală. Vezi oă mi-i foame, mă...

Păcală. Iaca dormi, că-ți trece...

Tândală. Că bine zici... (să așeară mai bine). Să-mi lași și mie.

Tândală. I hă... urletul morii și bătaea vântului...

Tândală. (aproape adormit). Bine, bine... (adoarme).

Păcală. (uitându-se la el). L-a furat somnul... (după o clipă). Tare aș mânca...

cultura albinelor și să-și prăsească stupi de cari poate ține fiecare până și cel fără pic de pământ. Comitetul Reuniunii agricole în ajutor va sări fiecăruia în această direcțiune cu sfatul și cu fapta. Vorbirea dlui Simu a fost ascultată cu viu interes și parte au luat la ea și puținii stupari din localitate.

Frumoasă vorbire a ținut apoi membrul comitetului dl *Ioan Chirca*, vicenotar în Săliște și cunoscut pomolog la noi, despre cultura poamelor. După ce ne arată cât folos am trage dacă ne-am îndelețnicii cu cultura mai în mare a acestui bogat izvor de câștig pentru economi, trece la prăsierea și alegerea pădureților, la plantare, altoire și apoi ne introduce în mod intuitiv în diferitele feluri de altoire și în fine ne vorbește despre îngrijirea ulterioară dată pomului și despre valorisarea și buna păstrare a poamelor. În fine atrage atențiunea asupra școlii economice, ce este a se înființa în Săliște, și de unde plănuiește să se provadă cu pomi toate comunele din cerc.

Ca punct final al întrunirii a urmat discursul dlui *Tordășianu* despre însemnătatea și foloasele însoțirilor de tot soiul și în special a „*Însoțirilor de credit sătești sistem Raiffeisen*”. Incepând cu istoricul acestor însoțiri, face mențiune onorifică despre stima și venerațiunea, căreia expresie i-a dat poporul germân memoriei părintelui însoțirilor mult regretatului fost primar *Raiffeisen* prin ridicarea și desvălirea monumentului decedatului, întâmplată zilele trecute în Germania. Astăzi aproape nu există țeară, în care să nu existe însoțiri *Raiffeisen*. D-nul *Tordășianu* zice: „Două așezăminte sânt, cari m'au încălzit de când dat mi-a fost să încep rostul lucrurilor din lume, și pe cari le cred neapărate pentru bunăstarea și fericirea ori-cărui popor luminat. Primul este *biserica*, care lucrează pentru fericirea vecinică, și al doilea însoțirile de credit sătești, cari au în vedere fericirea vremelnică a economului”. Dea ne arată progresul ce l-au făcut comunele, în cari s'au alcătuit asemenea așezăminte, foloasele ce îl au tovarășii prin câștigarea fără multă cheltuială de timp și bani a capitalului recerut la feluritele trebuințe ale lor.

De încheiere îndeamnă fruntașii să alcătuiască în Mag o asemenea însoțire din ei compusă și de ei cărmuită ce are chemare a ridica populațiunea și în privința morală și și în cea materială.

Resultatul folositor și practic al vorbirii a fost, că 19 fruntași s'au înscris la însoțire, care s'a și constituit alegând president pe parochul *Alexandru Vlad*; vicepresident pe economul *Achim Oana*; de membri în direcțiune pe proprietarii *Savu Sasu*; *Gervasia Sasu*, primar și *Ioan Isailă*; casnar a fost ales fruntașul *Nicolae Sasu*. Greu sub garanția parochului *Alex. Vlad* și a lui *Savu Sasu*; în comitetul de supraveghere au fost aleși: president *George Dumitru Moga*; vicepresident *Ioan Rusu*, ear' membri *Stefan Sasu*, *George Soră Tarcia* și *Ioan Seccean*. Între hotărârile mai de căpetenie ale adunării generale constituante a însoțirii amintesc: pedeapsa de 20 bani pentru membrii, cari n'ar lua parte la adunările generale ale însoțirii; pedeapsa de 4 cor. pentru membrii din direcțiune, cari ar divulga secretele direcțiunii; direcțiunea poate contrage deocamdată un împrumut de 4000 cor. dela alte bănci; depuneri se pot face la însoțire cu sume dela 1 cor., după cari deponenții primesc 6% interese, împrumutul cel mai mare dat membrilor nu poate trece peste suma de 400 cor. și după cari se vor solvi 8% interese și 2% taxă de administrare etc.

Erau orele 3 $\frac{1}{2}$, d. a. când s'au finit toate lucrările și când dl *Tordășianu* mulțumește tuturor, cari au spriginit reuniunea în această lucrare a sa și dorește izbândă acestor lucrări. Parochul *Vlad* mulțumește în numele poporului sau reprezentanților reuniunii, căreia îi dorește viață lungă și fericită.

Masa, precum am amintit, a fost întinsă în frumos decorată gură a vrednicei familii *Tănase Moga*. Pe lângă decorațiunea cu verdeață, ea a avut drept decor între alții pe doamnele: veduva *Maria Tănasa Moga*, *Aurelia Popp* n. *Florian* (Săcel), *Eufemia Vlad* n. *Pipoș*, d-șoara *Eufemia Catona* (Sibiu), *Ana Savu Sasu*, doamna *Maria Patachi* n. *Platoș*, *Elisabeta Dancu* n. *Macrea* (Săcel) etc. Un taraf de muzicanți cu un cimbalist din Săliște au ridicat veselia.

Toaste multe ca și într'alte locuri s'au ridicat și aci: pentru comuna Mag, pentru comitetul reuniunii agricole, pentru femeia română și unul pentru familia, ce atât de bine ne-a găzduit și ospătat și îndeosebi pentru falnica odraslă a acestei familii, pentru dl doctorand *Moga*.

Oaspeții sibiieni deplin mulțumiți de bunul rezultat al întrunirii s'au întors cu trenul de 7 seara, ear' noi cei din apropiere ne-am veselit câteva ore drept cimentare a lucrărilor puse aici la cale.

„Frunză”.

Esposițiile industriale din Sibiu.

Primim din Săliște următoarele șire: „Comuna politică Săliște a primit și ea apelul comitetului dirigent al esposițiilor și spre a satisface rugămintelor din apel a votat din alodiul comunal 50 coroane pentru crearea de premii. În scopul adunării obiectelor de spus s'a compus un comitet din doamnele *Veturia Dr. Stroia*, *Maria Comșa*, *Paraschiva Lăpădat* și *Ana Criștiu*, cari cu deosebit zel cutrieră casele țeranceilor noastre și le îndeamnă a espune din frumoasele lor țesături. Cum Săliștea este cea dintâi, când vorba este să ne manifestăm în lucruri bune și folositoare, sperăm că și în esposiția din Sibiu va ocupa loc de frunte.

Casa de păstrare de aici, precum află, a votat și ea o sumă corăspunzătoare pentru premii, ear' în sinul reuniunii meseriașilor din Săliște s'a produs viu interes pentru partea industriei profesionale a esposițiilor.

Dintre meseriașii români *oraștieni* s'au angajat până acum (în adunarea lor de Duminecă), șapte inși a se pregăti cu anumite obiecte și a le espune la Sibiu, la esposițiile industriale rom. din toamna asta.

Correspondentul nostru din *Avrig* revenind asupra raportului publicat în cauza esposițiilor, constată, că esposiția provizorică din cauze independente de voința femeilor *Avrigene* nu va fi instalată în sala școlii, ci în saloanele

Eaca mai nainte vreme, lumea era mai cu milă pentru calici... Taci că nu știu cine se ivește... (închide ochii, parc'ar fi orb și întinde mâna).

SCENA II.

Păcală, Tândală, Unchiașul Sfătos.

Sfătos. (oprindu-se la poliția primăriei). Mă! e careva acolo? (după o clipă) *Nimeni!*

Păcală. Fă-ți milă și pomană de un biet orb... fără lumină.

Sfătos. Orb? Săracul!... Eaca... ce s'a găsit... (scotocește în chimir și s'apropie; când s'e-și dea, s'e oprește). Ptiu! blestematele! Tu ești, mă *Păcală*?

Păcală. Eu... Am orbit, Moș *Sfătos*...

Sfătos. Da de unde cunoști că-ș eu, dacă ai orbitul găinilor?

Păcală. După glas... și după umblet... că grăești ca bunăstarea și te apropii ca norocul... Fă-ți milă și pomană și dă-mi un ban...

Sfătos. Bun de gură, da foc de leneș, te știam... Acuma te îndemni și la

șireclie? Ia vezi să nu-ți găsești omul... și să mănânci vre-o sfântă de bătaie...

Păcală. Bună-i și bătaea la vremea ei, numai nu ține de foame...

Sfătos. Apoi te urnește la muncă și dacă muncești ai ce mânca... (aude pe *Tândală* sforăind tare și se întoarce spre el) Eaca și celalalt... Unde-i *Păcală* să facă pozne, se poate să nu fie și *Tândală* mort de somn? (se duce și-l hîșină). Școli dihanie... că și noaptea e un veac...

Tândală (trezindu-se). Ce? se cutremură pământul? (vrea să ridice mâna). Da ce naiba de nu pot ridica azi nici mână, nici picior? (cască).

Sfătos. Nu vezi că ești legat, lenea pământului!

Tândală. M'au legat Ielele, ci că...

Sfătos. Trebuie să fie o ispravă de-a lui *Păcală*, că numai de acestea e bun... (lui *Păcală*) Eaca vezi la ce-ți pui tu puterea brațelor? La joacă mai rău decât copiii, și ești om în tot locul.

Păcală. În tot locul omu-i om...

Sfătos. La ce 'ți-e de folos, mă *Păcală*, că ai două dramuri de istețime, dacă n'o pui la muncă? În loc să te apuci de vre-un meșteșug, ori măcar să muncești la câmp cu brațele, faci de geaba umbră pământului... Bagă-te argat, mă, că tot e mai cinstit decât să vezi și să oei de pomană... Cum a trăsnit de v'a adunat pe tine și pe ăstălat? *Tândală* apoi mai ești prost de dă în gropi... (îi taie șforile). Hai te școală... c'o să te faci una cu pământul...

Tândală (întinzându-se cască). La ce vreme a fi oare?

Sfătos. Apoi s'au întors vacile cu cozile la spinare... (*Păcală* se ridică).

Tândală. Care va să zică... mai e până de seară (se întoarce pe ceș parte.)

Sfătos. Ear' te pui pe somn?

Tândală. Nu ți-i lene a și vorbi!

Sfătos. Cu dihania asta n'o scoți la capăt... (se întoarce spre *Păcală*). A-

doamnei *Ana Ilinoasa*, năș. *Prada*, vice-presidenta reuniunii femeilor române de acolo, care se numără între primele, când vorba este de a jertfi pentru binele obșteșc. Totodată ne mai scrie, că covorul menit pentru altarul bisericii din Avrig nu a fost cumpărat, ci lucrat de femeile române, membre ale reuniunii des amintite.

SFATURI.

Contra tusei la copii. Cumpărați dela droguerie sau dela o farmacie de 10 bani flori de tussilago și le ferbeți într'un litru de apă; strecurați acest ceaiu printr'o strecurătoare sau o pânză fină, luați apoi zăhar candel și îl pisați fin de tot și îl amestecați în ceaiu, până ce ceaiul devine ca un sirop. Din acest ceaiu dați copilului la fiecare ceas câte o linguriță.

Apărarea trifoilului contra degerării. In regiunile sărace de zăpadă trifoilul degeră în mare parte, mai ales în pământurile cam bogate în lut și expuse vânturilor de miază noapte și apus. Pentru a întimpina asprimea gerului și a scuti trifoilul de îngheț, ajunge un asternut subțire de pleavă, buruieni sau paie de ori-ce soi.

Știri economice, comerț, industr. jurid.

Boala la vite. Boala de splină s'a constatat în Ludoș (com. Sibiu) la un cal, ear' la vite cornute în Romoș Vaideiu și Mărtinești în comit. Hunedoarei.

Prăvălie nouă în Orăștie. În săptămâna aceasta zăcătorul comerciant Ioan Rob, fiul fruntașului econom Dumitru Rob de-acolo, și-a deschis prăvălia mixtă, frumos aranjată, în casele nouă ale dlui N. Mihăilă, în piața casei orașului. Îi dorim mult noroc!

Păcală. Pe un an... Da s'e-mi dai un cojocel, o căciulă și o păreche de ȋtari...

Sfătos. Pân' la iarnă mai va.

Păcală. Eată mă prind pe un an... Sfătos. Pe un an... Și fiindcă ești argat la mine, ia începeți slujba. Dute-n primărie și vezi de este cineva acolo... că am s'e scot un pct... 'Mi-a făcut nora un nepoțel...

Păcală. S'e-ți trăească... Eaca mă duc... (intră în primărie).

Sfătos (căutând la Tândală). Cum s'e-l tărăduesc de lene pe netrebnicul ăsta? oă mare povară și urit nărav? Eaca am s'e chibzuesc... (Va urma).

Păcală (d'apă o clipă de codire). Da nu mă vei pune la cine știe, ce greutăți?

Sfătos. Da oă n'oi pe saltea nu te oi ține! O șe te învăț s'e grădinărești, oă mai rar grădină eu de toate...

Păcală. Ai copaci mari cu umbră...

Sfătos. Da cum nu...

Păcală. Știi, pentru câte un puiu de somn, pe vremea arșiței...

Sfătos. Dacă așa și-e vorba plecăciune!

Păcală. Ba nu, moș-Sfătos... Ia-mă că mă bag la d-ta.

Sfătos. Acum o cercare, n'a fi cine știe-ce...

Păcală. Așa zic și eu...

Sfătos. Te prinzi care va s'e zică...

Vânzarea veninurilor e permisă în farmacii numai cu învoirea poliției. La cei-ce vând și articoli de mâncare nu e deloc permis s'e se vândă otrăvi. Cei-ce calcă aceasta ordinațiune a ministrului de interne vor fi amendați cu pedepse până la 100 cor.

Esportul de vite cornute din Ungaria la Germania e permis la abatorul din Plauen (Saxonia).

Comerțul estern al Ungariei a fost în Iulie a. c. următorul: Importul a fost de 140.8 mil. cor., esportul de 151.1 mil. Din 1 Ian.—1 Iulie a fost importul de 1017 mil., esportul de 1066.6 mil.

Cultura păstravilor între Săcui. Guvernul a întemeiat în comitatul Odorheiului 4 pescării, dând pentru fiecare 45—50 mii viere de păstravi.

Văigăritul. Primum următorul avis: Fruntașii împreună cu întreaga antistie a comunei Gârliște au hotărît cu privire la învălirea veștmintelor de lână, pentru șube și cioareci următoarele:

1. Prețurile învâieării s'au urcat peste tot cu 20 bani cotul.

2. Fiecare văiegar trebuie s'e fie provăzut cu adeverința comunală, celui-ce n'are adeverința se nu 'i-se încredințeze nici un lucru.

3. In caz dacă văiegarul perde un vig, sau mai multe din cele ce 'i-s'au dat, este dator a despăgubi pe acel om plătindu-'i tot cotul cu 2 cor.:

4. Dacă unul dintre văiegari se află c'a luat mai lesne de 20 bani cotul, 'i-se iau toate țoalele cari 'i-s'au dat spre învâiecare de oătră antistia comunală, și acei oameni cari 'i-le-au dat trebuie s'e le rescumpere dela antistia comunală, eară văiegarul vine pedepsit cu 50 cor:

Antistia comunală dă adeverință numai unuiom de treabă și cu avere, oă la nici un cas s'e nu fie acei oameni păgubiți prin învelători.

Păcală. Pe un an... Da s'e-mi dai un cojocel, o căciulă și o păreche de ȋtari...

Sfătos. Pân' la iarnă mai va.

Păcală. Eată mă prind pe un an... Sfătos. Pe un an... Și fiindcă ești argat la mine, ia începeți slujba. Dute-n primărie și vezi de este cineva acolo... că am s'e scot un pct... 'Mi-a făcut nora un nepoțel...

Păcală. S'e-ți trăească... Eaca mă duc... (intră în primărie).

Sfătos (căutând la Tândală). Cum s'e-l tărăduesc de lene pe netrebnicul ăsta? oă mare povară și urit nărav? Eaca am s'e chibzuesc... (Va urma).

Păcală (d'apă o clipă de codire). Da nu mă vei pune la cine știe, ce greutăți?

Sfătos. Da oă n'oi pe saltea nu te oi ține! O șe te învăț s'e grădinărești, oă mai rar grădină eu de toate...

Păcală. Ai copaci mari cu umbră...

Sfătos. Da cum nu...

Păcală. Știi, pentru câte un puiu de somn, pe vremea arșiței...

Sfătos. Dacă așa și-e vorba plecăciune!

Păcală. Ba nu, moș-Sfătos... Ia-mă că mă bag la d-ta.

Sfătos. Acum o cercare, n'a fi cine știe-ce...

Păcală. Așa zic și eu...

Sfătos. Te prinzi care va s'e zică...

Aceasta hotărîre s'a adus spre binele poporului, căci până acum s'au făcut multe răutăți, s'au dus unii sub nume de văiegari, și au strîns viguri cu 3—4 cr. oăt și după ce le a gatat s'a dus cu ele la tîrg și le-au vîndut fără ca s'e mai înapoieze acelor oameni nimic.

Acest contract s'au subscris de toți văiegarii. Gârliște August 1902. Cu stimă *Septimiu Segescu*.

Linia telefonică Lugoj — Timișoara și Lugoj — Făget — Birchiș s'a deschis în 4 Septemvrie n. a. c. De present e în construcție linia inter-urbană Lugoj — Orșova

FELURIMI.

Biserica greco-orientală din Japonia la 1 Ianuarie 1902 avea 259 comunități bisericesti, cu 26.680 creștini, 38 de preoți între cari 1 episcop, 1 egumen, 28 preoți, 8 diaconi. Dintre acestia episcopul, egomenul, un preot și un diacon de naționalitate Ruși, toți ceilalți Japonezi. Intre preoți unul cu curs academic. Cântăreși-maestri de musică 14, predicatori 149. Au fost botezați în 1901 983 de oameni. In școalele misionare din Tochio se aflau în școala catihetică 13 elevi, în seminarium 53 elevi, în școala de fete 72 eleve. Invățătorii în aceste școli au fost 32; dintre dînșii 4 profesori cu curs academic.

In societatea traducătorilor de cărți religioase au fost 8 traducători și 3 redactori de edițiuni periodice ale misiiei: 1) »Seikeo Simpo« (vestitorul ortodox), organ cu o secție oficială a bisericii ortodoxe din Japonia, editat de societatea traducătorilor, apare de 2-ori pe săptămână; 2) Uranisiki (modestia), editat pe lângă școala de fete a misiunii, cu deosebire pentru instrucțiunea femeiasoă; odată pe lună apare; 3) »Seikeo Eova« (convorbire ortodoxă) o singură ediție pe lună pentru inserarea cu deosebire de predice și discursuri atât originale, cât și traduse.

Nu știu ce voiai s'e zici,
— Ce vrei tu s'e spui nevastă,
Fost'a cineva pe-aici?
— Da, a fost. A fost pe-aice
Domnul cela cu cântarul,
— Și la ce?

— 'Mi-a spus că, uite,
Vrea s'e cumpere măgarul.

— Și ce-a zis?
— Poi ce s'e zică,
A mai stat, s'a mai uitat,
Ar fi vrut el s'e mai știe,

Dar' la urmă a plecat
— Dar' de ce-ar fi vrut s'e stee?

— Apoi el căta s'e vadă.
Pentru-oă el musai vrea
Pe măgar acum s'e-l vadă.

— Ei, și'n urmă?

— De, la urmă
A plecat și-a zis că: lasă,

Căci 'i-am spus oă nu se poste,
Căci doar' tu nu ești acasă.

Câmpu-Lung, August 1902.

Th. D. Speranță.

Se vadă măgarul.

— Anecdota. —

Nu știu unde a fost bărbatul,

Mai acum chiar a venit,

Și de vorbă cu nevasta

Șade acuma cam grăbit:

— Ei, ș'a așa nu-ți uși vorba,

CRONICĂ.

„Darul de Paști” se confiscă mereu. Din Târnova ni se scrie de un abonent al nostru, care a fost la deprinderea de arme, între altele următoarele: »Abia am ajuns Luni dimineața acasă și deodată aud, că strigă cineva. Eșii afară; și când colo ved că doi jurați dela comună și cu doi gendarmi stau la ușă, când mă văzură intrară în lăuntru și unul dintre gendarmi scoase o hârtie roșie și arătându-mi o îmi zise: D-ta ești provocat prin această scrisoare a-mi da »Darul de Paști» pe care l-ai căpătat dela red. »Foli Pop.». Și fiindcă cârticioa era mai deasupra între cârți i-am dat-o ea să nu zică că vreau să mă prind cu legea, dar totuși înzădar au luat-o, căci ce am cetit din ea tot nu mi-a putut lua, și eu știu de rost acum tot ce a fost într'insa scris, și așa nici nu mai am lipsă de ea, poate să se ducă cei ce au luat-o unde și-a dus mutul iapa. Am văzut că au mai avut la dinșii, poate le-au adunat dela toți cei ce le-au avut.

— Tot în felul acesta ne scrie și un cetitor din Berzeva, care zice între altele: »Și eu am cetit în »Foaia Pop.» că se confiscă cârticioa și eu atunci am ascuns-o vre-o două săptămâni; văzând eu, că în două săptămâni nu vine nime după cârticioa, eară am băgat-o între cârți și baș în ziua aceea, când am băgat-o între cârți, a venit judele cercual.

— D-șoara Maria Drăgan, învățătoare în Călnic, ne scrie o epistolă din care pot învăța ceva și unii bărbați. Zice adecă:

»În ziua de 17 August c. v. eram în sala de învățământ unde mă ocupam cu pregătirea »catalogului» pentru începerea anului școlar. La orele 1^{1/2}, aud că bate cineva în ușă, zic »intră» și întorc capul. Dar ce văzui? La spatele mele sânt 2 gendarmi și judele primar din comună. Când îi văzui îmi ougetai: Acestia n'au venit să mă întrebe, că oare prânzit-am, ori place-mi apa când n'am după-țe o bea? Când intrară în sala de învățământ mă salutară cu »jô napot kivânok». »Mulțămim d-voastre» răspunsei eu românește. »Doamnă! am venit să te întrebăm, ai căpătat d-ta ceva present dela »Foaia Poporului» câtră Paști? »Da, domnilor» răspunsei fără tulburare. »Te rog să ni-l dai». »Și pentru-țe dacă pot să întreb?» »Avem poruncă să le stringem» răspunsei unul din panduri. »Domnilor» zisei eu rîzînd »dacă credeți că statul se poate periclită prin un astfel de present, bucuos o să vi-l dau, poștiți în odaia mea». Ei se uitară unul la altul cu oare-care satisfacțiune, că vezi Doamne, așa mă tem de rău. Intrând în odaia mea am luat ilustrațiunea »Cathreiner» ce am fost primit-o dela iubita noastră »Foaia Poporului» și le-o înmănuai zicînd în mod sarcastic: »placă domnule». Toată bucuria lor de mai nainte le trecu. »Doamnă, noi nu căutăm aceasta, ci o cârticioa care se numește »Dar de Paști» și e așa (zicînd îmi arată un esemplar). »Imi pare rău, domnilor» zisei eu zîmbînd »că nu vă pot împlini dorințe, de oare-țe nu o am». »Dar numele d-tale e trimis dela Sibiu, prin urmare trebus să o ai». »E posibil să mi-o fi trimis, dar eu n'am primit-o». Atunci unul din gendarmi căută atât de aspru la mine încât ougetai, că caută la cel mai mare criminal ce nu voește să se recunoască vina sa. Eu însă nici habar n'aveam de năcazul lui. »Știi d-ta, că avem drept să căutăm tot și dacă vom afla-o? Poștiți căutați atât în biblioteca mea cât și în a școlii, eu nu vă opresc». Să uitară unul la altul și plecară fără »cartea periculoasă». Am auzit, că s'ar fi lăudat gendarmii, că mă pedepsesc cu 100 coroane, fiindcă ei știu bine că o am, dar nu voesc să le-o dau. Dar mie nu mi

este frică de amenințarea lor, pentru-că de unde nu e, nici D zeu nu poate lua! N'as fi scris această neînsemnată întâmplare, dar fiindcă am cetit că unii bărbați se tem, am voit să le arăt că o femeie nu se teme.

Dăruire pe seama bisericii. Parochianul fruntaș dela biserica noastră gr.-or. din Alba-Iulia oraș George Câmpian voind a traduce și în faptă viul interes, în totdeauna manifestat față de biserica sa, a dispus prin act la notariatul public din loc și în favorul bisericii susnumite următoarele:

Casa cu curte și grădină spațioasă situată la loc de frunte, în partea numită Lipoveni a orașului, ca proprietate a nobilului donator va trece, după moartea acestuia resp. a soției sale Maria în stăpânirea bisericii susnumite; eară un pământ arător, de I-a clasă, în estensiune de 2 jug catastr. aflător în apropierea orașului va rămânea în folosința preotului slugitor la biserica din oraș îndată după trecerea din viață a donatorului, întru pomenirea căruia în fiecare an, în ziua de Sf. George va ave să se servească un parastas, cu toată solemnitatea. Lăudându-se de sine nobila faptă, săvârșită în timpuri și locuri, unde asemenea jertfe denotă o adevărată dragoste față de biserică, — exprim și pe calea aceasta adâncă mulțumită generosului dăruitor, a căruia faptă, ca îndemn doresc a servi și pentru alții. Alba-Iulia 15 August v. 1902. Ioan Teculescu, protopresbiter paroch

La școala străină. Cetim în »Libertatea»: »La 1 Septemvrie n. părinții alor doi băieți români, cari absolvaseră clasa a IV-a normală la școala capitală săsească din Orăștie, au mers cu ei la gimnasul unguresc, ev. reformat din loc, ca să-i încrie în cla I. g. masială.

Când au arătat direcțiunii testimoniile nemțești ce le aveau copiii, fiecare părinte a fost îndrumat să meargă cu atestatul la notarul public regeșc, să l traducă pe ungurește și să legitimeze traducerea, și să vină apoi de nou, căci numai după aceea pot vorbi mai departe în cauză. Căci, zicea direcțiunea și comisia esaminătoare, aceste atestate scrise în limba germană nu le pot recunoaște, nici nu stau de vorbă pe baza lor. Așa li-s'a dat poruncă dela chier consistorul lor reformat din Cluj.

S'a dus părintele întâiu, s'a dus și cel de al doilea, la notarul public, și a plătit fiecare pentru traducere și legalizare peste 5 cor. Au adus acest document direcțiunii. Atunci a început a esamina pe copii, că știu ei destul de bine ungurește, și — veniți dela Sași — i-au aflat că știu »prea puțin» pentru a începe în gimnasiu pe ungurește; i-au respins dar, primindu-i de or vrea să stea tot numai în clasa a IV-a normală la ei, la Unguri.

Intemplantarea aceasta le va fi de învățătură celor-țe trag la școala străină.

Conducătorul nenorocit. Secția din Sibiu a reuniunii carpatine săsești a ținut o ședință, în care a hotărît între altele să ajutore pe sormană nevastă și cei cinci copii rămași după nenorocitul Ilie Roman. Ajutorul îl va da din fondul secției, totodată a început și o colectă, la care au contribuit mai mulți, între alții și deputatul săsesc, dl Lindner. Tot în ședința aceea s'a exprimat părerea de rău pentru purtarea celor 5 turiști, cari au lăsat să se prăpădească bietul Român.

Un primar hoț. În comuna Sada a intrat cineva în cancelaria comună, a spart lada dela masa de scris a notarului și a furat câteva sute de cor. Gendarmieria a aflat pe hoț; e primarul de acolo, care și-a mărturisit fapta.

Stipendii. Ordin. de Lugoj comunică lista stipendiaților din fondurile diecesane, anume: din fondul Rudolf au fost împărțâți 45 tineri cu 4110 cor., din fondul Braia 22 cu 1910 cor., din fond. Iova 6 cu 840 cor., din fondul Chies 1 cu 60 cor., din fondul Stoina 1 cu 60 cor. și din fondul Breca 1, cu 300 coroane.

Școală română de fete în Bucovina. În 1 Septemvrie n. s'a deschis școala gr.-or. superioară de fete în Cernăuți. Ea va sta sub o direcțiune unitară, va fi însă divizată în două paralele — una română și alta ruteană — cu câte 8 clase, patru primare și patru superioare.

Fondul religios gr.-or. din Bucovina are o avere de 19 milioane cor., care aduce un venit anual de 700 000 cor. Pagubă însă, că din venitele acestui fond se îngreșă și multe lifte străine.

Pildă bună. »Tageblatt»-ul, gazeta națională a Sașilor din Sibiu, vestește pe corespondenții sei, că dela cei-țe vor mai scrie pe adresa de pe plic »Nagy Szeben» și nu »Hermannstadt» nu mai primește epistole. Asta să ne-o însemnăm și noi!

Poștiți mărturii? Cetim în »Grosskikindaer Zeitung»: La judecătoria cercuală din Tarnopol (Galiția) stă totdeauna o ceată de Jidovi înaintea edificiiului și îndată ce se apropie cineva de judecătoria, îi vin înainte câțiva și-l întreabă: »Poștiți mărturii?». Pentru 5 fl. își jură pe ce vrei. Jurământul fale e obicnuit și în România, dar și aici 9 din 10 părți sânt Jidani, cari pentru 5 lei jură, că zăpada e neagră. Restul sânt Armeni și Greci, căci Românul rar e șar de ticălos, ca să mărturizească strîmb.

Destituirea protopopului Maneuț. În contra destituirii sale protopopului Maneuț a apelat la consistorul metropolitan. Acesta într'una din ședințele sale din zilele trecute a respins cu unanimitate recursul destituitului protopop.

Hymen. Matilda Strîmbul și Antoniu Hanga, învățător la școala de fete din Năsăud, își vor serba cununia lor în 28 Septemvrie st. n. 1902 la 4 ore p. m. în biserica gr.-cat. din Sângeorgiul-român.

— Domnul Ioan Șutiu (Bârla) și d-șoara Amalia Fulea (Tothaza) își serbează cununia lor Duminecă în 28 Septemvrie n. la 3 ore d. a. în biserica gr.-cat. din Tothaza.

— Paraschiva Dordea și Patricia Barbu, teolog abs., anunță serbarea cununiei lor, ce se va țină Duminecă, 8/21 Septemvrie a. c., la orele 3 p. m., în biserica gr.-or. din Păuca.

Inscrierile la gimnasiul din Blaj s'au terminat. S'au înscris cu totul, în cele 8 clase gimnasiale, 484 elevi, față cu anul trecut o diferență de 14 în plus. Joi s'a făcut în catedrală invocarea Sp. sfânt și s'au început prelegerile.

Prima colectă pentru catedrală. La colecta întreprinsă în tractul Orăștiei pentru zidirea bisericii catedrale ort. rom. din Sibiu s'au înscris până acum 15 parochi contribuind cu suma de 540 cor.

Convocare. Reuniunea învățătorilor români gr.-or. dela școlile conf. din dieceza Caransebeșului își va ține adunarea sa generală la *Recișă montană* în 15/28 și 16/29 Septemvrie 1902.

Turburările din Zagreb. Intre Croații și Sârbii din Zagreb a izbucnit un conflict, care a degenerat în devastări și vărsări de sânge. Câteva zile capitula Croației a fost teatrul unei adevărate revoluții, care a putut fi potolită numai prin proclamarea dreptului statur și chemarea soldaților, cari erau la manevre. Două sunt cauzele acestei nouă ciocniri între frați de aceeași limbă, deosebiți numai prin religie: Sârbii țin morțiș la dreptul de a-și avea steagul lor propriu național, ceea-ce a dat ansă în timpul din urmă la o nouă ceartă aprinsă în gazetele lor; cauza imediată a fost însă o telegramă de aderență trimisă Monarhului ca rege al Croației și subscrisă și de oaspeți din Bosnia. Sârbii țin, că Bosniacii au să formeze o parte din Sârbia-mare, Croații îi cer pentru ei. Cu acest prilej a scris o foaie din Belgrad niște articoli batjocoritori la adresa Croaților, foaia sârbescă din Zagreb i-a reproduș și asta a fost scântea, care a aprins focul. Croații au pornit contra Sârbilor din Zagreb, demolându-le casele, nimicindu-le mărfurile din prăvălii, pușcând și bătând. Poliția a fost neputincioasă în fața acestor sălbătății, așa că numai după trei zile, sosind și armata, au încetat pustiirile și Sârbii au putut răsufla.

De 127 ani. În Marea (Rusia) trăește un om, care e de 127 ani. El s'a născut în anul 1775, e de statură mijlocie și puternic. Aude și vede bine și mai în fiecare zi face drumul de aproape 3 kilometri până la biserică. El se ocupă cu facerea de opinci din scoarță și cu împletitul de ciorapi. Tatăl său ajunsese până la etatea de 80 ani, mamă sa la 120 ani.

Inviat din morți. În Székelyhid a murit un Evreu. Inspectorul de morți a făcut fișula de moarte fără să se ducă pe la casa mortului. În ziua înmormântării, când se pună coperișul pe sicriu, se scoldă mortul și întreabă: »Ce vreți cu mine? Oamenii s'au săriat, ai cășii însă s'au recules iute și scoțându-l din sicriu, l-au pus în pat. Dar' nu s'a bucurat mult de învierea lui, căci a doua zi a murit de abinele.

Vulcanul de pe insula Martinica. Cetitorii noștri cunosc groaznică erupțiune a muntelui de foc de pe odinioară frumoasa insulă Martinica, unde s'au prăpădit mii de oameni și sate întregi. După cum se vestește, muntele a vărsat din nou foc, pustiind încă câteva sate și prăpădind peste două mii de oameni.

O nuntă sângeroasă a fost în comuna Jebelia. Plugarul de acolo Nicolae Mirou se căsătorise cu Maria Ardelean. Când au venit dela biserică, frațele de mire George Corin a scos un cuțit și l-a implantat în pieptul miresei, care a căzut scaldată în sânge la pământ.

Dările. Ministrul de finanțe a dat o ordinațiune, prin care poruncește direcțiunilor financiare să scoată cu cea mai mare asprime dările. — Ce vor face oamenii la eamnă, e treaba esecutorului.

Tirgul de vite din Sibiu a fost oprit în ajun, așa că mulți oameni veniți cu vitele la el, au trebuit să se reîntoarcă fără ispravă. Causa a fost, că s'a constatat boală de vite în Mohu și Șelimbăr, unde au murit mai multe vite.

Neolog. Capitulu bisericii catodrale gr.-cat. din Gherla anunță moartea dlui *Ioan Papiu*, preposit capit., vicar gen. episcopesc, inspector al școlilor diecesane etc. întemplată în 8 l. c. în anul al 67-lea al vieții, 37 al preoției și 12 al canoniciei.

— *Paul Pap* Ni-se anunță din Beiuș încetarea din viață a distinsului fruntaș român și avocat *Paul Pap*, care în lupta de rededeptare națională în Bihor a jucat un rol însemnat.

— *Brutus Pop*, în etate de 21 ani, a răposat la 1 Sept., la orele 4 p. m., după un morb lung și după împărțirea cu Sf. Taine. Rămășițele pământești ale scumpului decedat s'au așezat Joi, în 4 Sept. n. la 11 ore a. m., în cimitirul din Orăștie, în cavoul familiar.

— *Iulian Aldica*, teolog anul al III-lea, după un morb greu, împărțit cu sfintele Sacramente ale muribunzilor, a trecut la cele eterne, Sâmbătă în 6 Sept. a. c. la 11 ore seara, în anul al 24-lea al etății. Rămășițele-i pământești s'au așezat spre odihnă întru sperarea învierii în cimitirul gr.-cat. din Blaj, azi Luni în 8 Septemvrie, la 3 ore după amiază. Eliza Iozon n. Pop, ca mamă; Valeriu, Emil și Alexandru, ca frați și alte numeroase rudeni.

Dările și luna. Ce deosebire este între dări și lună? întrebă badea George pe vecinul său. — Nu știu. — Cum să nu? Luna crește și scade, dar' dările cresc numai.

Gazetarii jidano-maghiari. Când scriem gazetarii români câte un adevăr, procurorul sare numai decât, confiscă cărți și pe scriitor îl trage înaintea judecării, ca să-l infunde în temniță. Un gazetar jidano-maghiar însă poate batjocori și minți, cum îi place. Așa scrie foaia lui Kossuth din Pesta despre deputatul săsesc Lurtz, care a pus să cânte »Imnul împăratului«, că acela ar trebui omorât pentru aceasta cu măciuca ca un câne turbat sau ar trebui spânzurat. Viteaz Jidanul!

Prostia. În Dubrava (nordul Ungariei) a vrut să vadă un locuitor, cât de adânc e o fântână dela marginea satului. În scopul acesta a runoat o legătură aprinsă de pae în fântână. Gazurile din fântână s'au aprins și au explodat, făcând o gălăgie mare. Țeranul spăriat de moarte a alergat în sat și a spus oamenilor, că a descoperit o fântână făcătoare de minuni. Poporul a alergat într'acolo și a început să bea din apa, care se-i vindece de toate relele. Pentru de a împedea prostia aceasta, pretorul a poruncit astuparea fântânei. Poporul s'a opus însă, așa că a trebuit să vină gendarmi. Sărind și la acestia, au pușcat în doi țărani nenorociți, cari au fost greu răniți.

Un ucigaș șiret. Înainte cu câțiva ani se săvârșise în Paris un omor. Ucigașul n'a putut fi prins, deși s'a aflat cine este. El fugise în provincie, unde și-a schimbat numele și fața, apoi a făcut o spargere, la care a fost prins și condamnat la câțiva ani temniță. Numai din întâmplare s'a aflat că spărgătorul e ucigașul din Paris. El a fost judecat din nou și condamnat la moarte.

Pacoste. Un văduv tânăr din Sindlingen voia să se însoare din nou. În presara cununii veni la fericitul mire crâncicul și-i spuse, că preotul nu-l poate cununa, pentru-că din greșală n'a fost vestit cu mireasa ci cu — soacră-sa! Toate alergările au fost zadarnice și fiindcă mirele nu voia să se însoare cu soacră-sa, cununia a trebuit să se amâne cu trei săptămâni.

„Foaia școlstică“ din Blaj cuprinde în nr. 17 următoarele: Moartea episcopului Michail Pavel. — Schițare de prelegeri pedagogice, I. F. Herbart. — Impăcarea, narațiune. — Convocări. — Congresul corpului didactic din București. — Esamenale noastre dela școlile populare, Isidor Pop. — Apel. — Esamenale la sate, R. Dobrin. — De-ale reuniunii. — Recercare. — Diverse.

Dragostea de soră. Fata de 19 ani Gheorghina Anciu lucra în portul dela Turnu-Severin. La amiază i-a adus fratele ei de 12 ani mâncarea. Fiind cald, el a vrut să se scalde, dar' neștiind înota, a fost apucat de valuri. Soru-sa văzând primejdia, a sărit după el, deși nu știa înota, așa că valurile i-au apucat pe amândoi. Se aruncă doi lucrători după ei în apă, dar' nu-i mai pot prinde, căci numai odată i-a mai scos apa la suprafață și apoi au dispărut pentru totdeauna.

Dela petrecerile noastre. Tinerimea română din jurul Gurghiului, după-cum s'a făcut cunoscut și onor. redacțiunii prin o invitație, a aranjat o petrecere în 28 Aug. 1902 în sala hotelului »Pomul verde« din Gurghiu. Despre succesul acestei petreceri, vă rog a publica următoarele: În genere petrecerea a fost multumitoare. La un succes peste așteptare nu am putut conta, de oare-ce ținutul nostru a fost de repetite-ori prin diferite pedepse certat din partea lui Dumnezeu. Cu toate aceste scopul sublim, pentru care s'a aranjat petrecerea a fost călduros îmbrățișat, nu numai de unii prea onorați participanți ai jurului nostru, ci și unii onorați domni din depărtări mai considerabile au alergat pentru a ne onora cu prezența lor și a ne oferi spriginul lor modest. Tuturor participanților laudă și mulțumită să esmitem din partea comitetului aranjator. Despre ordinea și liniștea în care a decurs petrecerea las pe prea stim. participanți a se declara. Suprasolviri s'au făcut următoarele: Dela prea stim. domn Dr. Alexandru Ceușian, medic în Reghin 2 coroane; Iuliu Crainic, preot în Urișul-inf. și Aurel Dumbravă, preot în Habic câte 1 cor. 60 bani; Nicolau Petru, preot în Gurghiu, 80 bani; Málná y Andrásy, notar în Ibănești 80 bani; N. Nașcu, preot în Polșți 70 bani; I. Radu, preot în Filpisul-mic, M. Mărieșan, preot în Beica-română, V. Bucșa, preot în Sângeorgiul-de-Mureș, Z. Mateiu, preot în Urișul-superior, Catoane, preoteasă văduvă din Sânt-Ioana, Bocskay Ferencz, silvicultor în G. Orșova, câte 60 bani. Z. Frandes, învățător în G. Hodac 20 bani. Dumnezeu să le răsplătească înzcoit fapta cea bună și deamnă de imitat, noi însă vă mulțumim sincer și pe această cale, de suprasolvirile maritimioase. Puținul venit de 24 coroane s'a trimis locului destinat, adecă fondului misi studentilor din Blaj. Gurghiu la 29 Aug. 1902

Comitetul aranjator.

Dare de seamă și mulțumită publică. Resultatul material al producțiunii teatrale dată de tinerimea adultă din Agnita cu binevoitorul concurs al câtorva inteligenți din jur sub conducerea subscrișului cu ofertele benevole împreună a fost de 168 cor. și 40 bani. După acoperirea șeselor venitul curat s'a predat destinațiunii sale.

Suprasolviri au încurs dela următorii domni: Ioan Manovicu, paroh în Retigdorf 2 coroane; Eliseiu Bălăban, comisar de drum 1 coroană; Victor Păcală, profesor 2 coroane; Daniil Constantinescu, paroh în Ighidorf 2 cor.; George Borzea, paroh în Coveș 1 cor.; Mayer, major 1 coroană; Socaciu, sergent 1 coroană; Rușan, sergent 60 bani; C. Bozdog, oier 40 bani; G. Vonner 1 cor. și I. Vonner 1 cor.

În numele comitetului aranjator aduc ferbințile noastre mulțumite, atât

on. preoțimi din jur și depărtare, aceleiași inteligenți, precum și p. on. domn șef tract. N. Moldovan, care și de data aceasta a premers cu exemplu, atât moral, cât și material, de asemenea dlor oficeri, voluntari și suboficeri din regimentul nr. 50 de infanterie, cari ne-au onorat cu prezența lor. Mulțumită datoroz și tuturor d-goarelor și domnilor, precum și adultelor și adulților dintre țărani, cari m'au spriginit. Agnita, 6 Aug. 1902. I. Paicu, învățător.

DIN LUME.

Francia.

Locotenentul colonel Saint Remy care, precum se știe, a fost tras înaintea unui consiliu de războiu pentru că a refuzat de a da ajutor autorităților militare pentru a procede la închiderea școalelor congreganiste, a fost achitat de acușatiunea că a refuzat de a se supune unui ordin militar, dar' a fost condamnat la o zi închisoare pentru că a refuzat de a da ajutor autorităților civile.

Sentața aceasta a produs senzație în cercurile guvernamentale, căci dovedește, că pornirea antioreștină e condamnată de armată.

Bulgaria.

Conducătorii principali ai Macedonenilor s'au intrunit în Sofia și au hotărât să convoace meetinguri prin toate orașele și orașelele Macedoniei cerând eliberarea lui Ţonceff. Mihailovschi, președintele comitetului macedonean, a plecat la Varna. Comitetul și-a reînceput activitatea. Zilele trecute a trecut o nouă bandă granița Macedoniei.

Judecătorii Protopopoff și Milanoff, instructori în afacerea bandei macedonene arestată lângă Sofia, au făcut o perchișiție la sediul vechiului comitet bulgaro-macedonean de sub presidenția lui Mihailowski, căutând documente compromiștoare în privința organizării acelei bande. Procederea s'a făcut dimpreună cu doi substituți ai procurorului.

Toate documentele găsite la Mihailowski, la secretarul seu Stoicoff și la membrul Buzucoff au fost confiscate.

Cancelaria comitetului bulgaro-macedonean a fost sigilată după perchișițiune, și e păzită de un gendarm. Jos în stradă e deasemea un păzitor.

Se crede, că până la terminarea instrucțiunii nu se va ridica sigilul de ceară roșie, ceea-ce însemnează suprimarea comitetului lui Zonceff.

Generalul Zonceff încă a fost arestat la Ranomir și adus și internat la Dvenorvo. Arestat a fost și agentul comitetului macedonean, lt-colonelul Nicoloff, care a fost internat în Dobrici. Se pare deci, că guvernul bulgar ar vrea să iese din indolența de până acum față de bandele bulgare.

Turcia.

Din Atena se anunță din sorginte serioasă, că marile puteri protectoare ale Cretei sunt decise, ca până la sfârșitul acestui an să dea o soluțiune chestiunii cretane. Nu se va impune Turciei anexiunea insulei la Grecia, dar' i-se va da Cretei un regim, care să anihileze autoritatea suveranității otomane

Viceadmiralul Palumbo a fost primit în audiență solemnă de Sultan și tratat cu multă distincțiune.

Sultanul i-a conferit marele cordon al ordinului Osmanie în briliante.

În onoarea lui s'a dat ieri un banquet la ministerul marinei, azi va fi în palatul Yildiz un dîneu și o reprezentație teatrală.

Burii.

Generalii buri Botha, Dewet și Delarey au avut în 5 l. c., după amiază, o conferință cu ministrul coloniilor, dl Chamberlain.

La această întrevedere a asistat și generalul Kitchener.

Rezultatul acestei conferințe va fi publicat într-o *Carte albastră*.

Conferența a ținut peste două ore. Se zice, că a fost fără rezultatul dorit de generalii buri, cari au plecat deja a doua zi din Anglia.

După-cum comunică organul din Bruxela al Burilor, acestia n'au putut să obțină în conferențele cu Chamberlain nimic. Dela dreptatea și umanitatea Angliei nu se poate aștepta nimic. Rezultatul acesta a fost prevăzut de generali și acestia pregătesc acum un manifest către popoarele Europei și Americii.

Știri mărunte.

Studentii ruși condamnați refuză să primească agratiunea acordată de Țarul.

La manevrele germane participă și mai mulți generali englezi, între cari Roberts, French și Hamilton, apoi ministrul de războiu Brodrick.

În Pretoria au fost convocate 400 căpetenii de triburi indigene, cărora li-s'a comunicat, că trebuie să predea toate armele și munițiunile autorităților coloniale.

Esamene.

Din tractul Ighiu (Sălagiu).

În tractul protopopesco al Ipului cursul școlastic în toate comunele se începe cu 15 Sept. și se finește cu finea lui Maiu. În anul acesta fiind provocat din partea Prea Onoratului Domn protopop Vicas, pentru de a participa ca comisar la toate esamenele din acest tract, îmi iau permisiune a face despre rezultatul acestora următorul raport.

În 18/5 Maiu s'a ținut examenul în *Cristelec* în prezența Prea On. Domn protopop ca emis protopopesco, fiind prezenți la examen 14 elevi și 11 eleve, ear' învățător Ioan Bria, care a examinat din unele obiecte de învățământ însă nefiind calificat, rezultatul examenului a fost numai *îndestulitor*.

În 19/6 Maiu a. m. s'a ținut examenul în *Cerige* fiind prezenți 37 elevi, cari s'au examinat prin dl inv. Ludovic Ungur; pruncii au răspuns din toate obiectele de învățământ frumos și fără șială.

Mai multe perorațiuni și cântări frumoase și corecte au mulțumit pe cei prezenți. Succesul examenului s'a constatat de foarte bun.

În 20/7 Maiu a. m. s'a ținut examenul în *Marca*, fiind prezenți la examen 41 elevi și 30 eleve, ear' învățător dl Teodor Bruchental, care a examinat din obiectele de învățământ; am observat, că materialul la toate 6 clavele a fost amăsurat planului îndeajuns, întrebările și răspunsurile au fost precise, în urma cărora s'a declarat rezultatul examenului de foarte bun.

În 20/7 Maiu, 3 ore p. m. s'a ținut examenul în *Portiu*, fiind prezenți 32 elevi, învățător Ioan Pereni, neocalificat. Ne-a întâmpinat cu invocarea spiritului sfânt „Împărate cerească cântată în cor cu niște tonuri false, a examinat din unele obiecte, dar' rezultatul a fost debil. (Va urma).

Concursuri bis-școl.

Arhidieceasa gr.-or. Sibiu. Post. Inv. *Șoarsul-mare*, ppresb. Agnitei; *Erdő-Sângeorgiu, Islandul-mare, Nansa, Pate-a-câmpie*, ppresb. Murșu Ogorheiului; *Toplița-română*, protopresb. Răghinului.

Dieceasa gr.-or. Caransebeș. Post. Inv. *Surdueul mic*, ppresb. Făgătuului.

Știri din piață.

Sibiu. Grâu, hl. 9.80—11.20, sēcără 6.20—7.40, orz 6.40—7.10, ovēs 3.80—4.80, cucuruz 8.80—9.10 cor. 10 ouē 40—44 bani.

Piața banilor din Sibiu. Galbînul 11.22; 20 lei (hârtie) 18.92; 20 lei (argint) 18.76; lira turcească 21.40; lira engleză 23.80; 20 marce 23.32; napoleonul 19.—, rubla (hârtie) 2.52, rubla (arg.) 2.44 cor.

Bursa din Budapesta Grâul, 50 kg. 6.75—7.20; sēcără 5.95—6.30; orz 5.15—5.40; ovēs 5.50—6.90, euc. 5.35—5.45; cincantîn 5.90—6.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

D-nei Maria d. C Sperez, că până la primirea foii se fiți restabilită pe deplin, ceea-ce ne-ar înveseli mult. După-eat îmi aduc aminte am publicat poeziile populare trimise de d-voastră, precum publicăm cu deosebită plăcere ori-ce ne trimiteți. Așteptăm dar'!

D-șoarei I. Coman, M. U. Noi nu primim parale pentru cele publicate. Pentru poeziile trimise vă sântem mulțumitori.

D-șoarei M. Drăgan. Pentru frumoasa și îmbărbătătoarea epistolă mulțumiri!

D-lui I. Preda, Bolgrad (Băsarabia). Pentru Vieșile sfînșitor se se te adresezi la librăria arhidieceșană din Blaj (Balázsfalva). Talmudul nu e tradus întreg românește. — Pe întreg anul costă foaia 4 ruble. — Da aici se trimite totdeauna Vinerea, așa că numai la censura din Odesa întârzie. — Halima se capetă în 4 tomuri, fiecare cu 70 cr. la librăria W. Krafft în Sibiu. — Celelalte le vom publica.

D-lui Nicolae Pintilie, Văleni. Despre darea de vĕnat am publicat în foale la „Dări și aruncuri“.

D-lui V. Goleși. În numărul viitor.

D-lui I. Vĕștea, Predeal (România) Sorie-ne, ce numeri îți lipsesc, și 'ți-i trimitem.

D-lui G. Godea, Sĕcătura Dele 1 Oct. 1 cor. până la finea anului. Până nu vedem rĕspunsul, nu putem ști.

D-lui M. Murșan, Seghedin. În Sibiu se află numai al lui Iancu. Celelalte s'au fost tipărit la Viena mai de mult, dar' acum nu știm se mai fie.

D-lui Sim. Hodoș. Tot în numărul acela am spus și adresa preotului. Foaia merge.

Din cauza lipsei do spațiu celelalte rĕspunsuri le vom da în numărul viitor.

Pentru redacție și editură responsabil: **Victor Lazăr.** Proprietar: Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni Iosif Warschall.

Pentru agricultori.

Se caută un agricultor cu cunoștințe practice în **cultura oănepel.** El află condițiune stabilă la dl **G. Teodorini**, proprietar, **Drăgășani** jud. **Vĕloea, România**, la care se se adreseze doritorii pentru informațiuni.

Anunt.

La subscribul se află spre **vânzare** mai multe specii de **caferi de brad** în grosime dela 10—25 cm. măsurați la mijloc, de 4—8 metri lungi, rotunzi sau ciopliți. De asemenea se află **50.000 pari de vie** ascuțiți și curățiți gata dela 2 metri lungime în sus până la 5 metri cu **prețuri moderate**.

Ioan G. Bozdocu,
proprietar de joagăr și moară cu aburi în
Veștem, u. p. Vesteny. 701—3

Plecarea și sosirea trenurilor la Sibiu.

Trenurile pleacă dela Sibiu:

Dimineața:

La 4 ore 33 min. la Tâlmaci—Făgăraș, tren mixt.

La 5 ore 30 min. Șelimber—Cisnădia, tren mixt.

La 7 ore 41 min. Copșa — direcția Buda-
pesta și Predeal, tren mixt.

La 7 ore 44 min. Sebeș—Vinț, Arad,
Budapesta (Alba-Iulia, Hunedoara, Petroșeni)
tren de persoane.

După prânz:

La 1 oră 14 minute Tâlmaci—Turnu-
Roșu—Căneni—București, tren de persoane.

La 1 oră 5 min. Copșa (comunică numai
Marția și Vineria)

La 2 ore Tâlmaci—Turnu-Roșu—Fă-
găraș, tren mixt.

La 2 ore 5 minute Sebeș—Vinț—Deva
(Hunedoara, Petroșeni).

La 2 ore 15 minute Șelimber—Cisnădia,
tren mixt.

La 3 ore Ocna (scalde, tren de plăcere).

La 4 ore 40 min. Copșa—Cluj—Buda-
pesta, tren de persoane.

La 5 ore 5 min. Sebeș—Vinț—Arad—
Budapesta (Alba-Iulia, Petroșeni), tren mixt.

La 8 ore 25 min. (seara) Șelimber—Cis-
nădia, tren mixt.

La 10 ore 30 min. Copșa—Cluj—Buda-
pesta, Brașov—Predeal, tren de persoane.

Trenurile sosesc la Sibiu:

Dimineața:

La 4 ore 12 min. dela Budapesta—Cluj,
Predeal, Brașov, (Copșa), tren de pers.

La 6 ore 55 min. dela Budapesta, Arad,
Vinț, Sebeș (Hunedoara, Petroșeni) tren mixt.

La 7 ore 04 min. dela Copșa (numai
Marția și Vineria).

La 7 ore 10 min. dela Cisnădie—Șelimber;
tren mixt.

La 7 ore 33 min. dela Făgăraș—Turnu-
roșu, Tâlmaci, tren mixt.

După prânz:

La 12 ore 40 min. dela Deva, Vinț, Sebeș,
(Alba-Iulia, Hunedoara, Petroșeni), tren mixt.

La 1 oră 04 min. dela Budapesta—Cluj;
Predeal—Brașov (Copșa); tren de persoane.

La 3 ore 37 min. dela București, Căneni,
Turnu-Roșu, Tâlmaci; tren de persoane.

La 3 ore 55 m. dela Cisnădia—Șelimber;
tren mixt.

La 7 ore 34 min. (seara) dela Ocna
(scalde), tren de plăcere.

La 8 ore 05 min. dela Budapesta, Arad,
Vinț, Sebeș (Alba-Iulia, Hunedoara), tren mixt.

La 8 ore 57 m. dela Făgăraș—Tâlmaci;
tren mixt.

La 9 ore 15 min. dela Budapesta, Cluj,
Predeal—Brașov (Copșa), tren mixt.

La 9 ore 48 min. dela Turnu-Roșu, direct
dela graniță (din 15 Maiu în fiecare Duminică
și sârbătoare); tren de plăcere.

La 10 ore 09 m. dela Cisnădie—Șelimber.

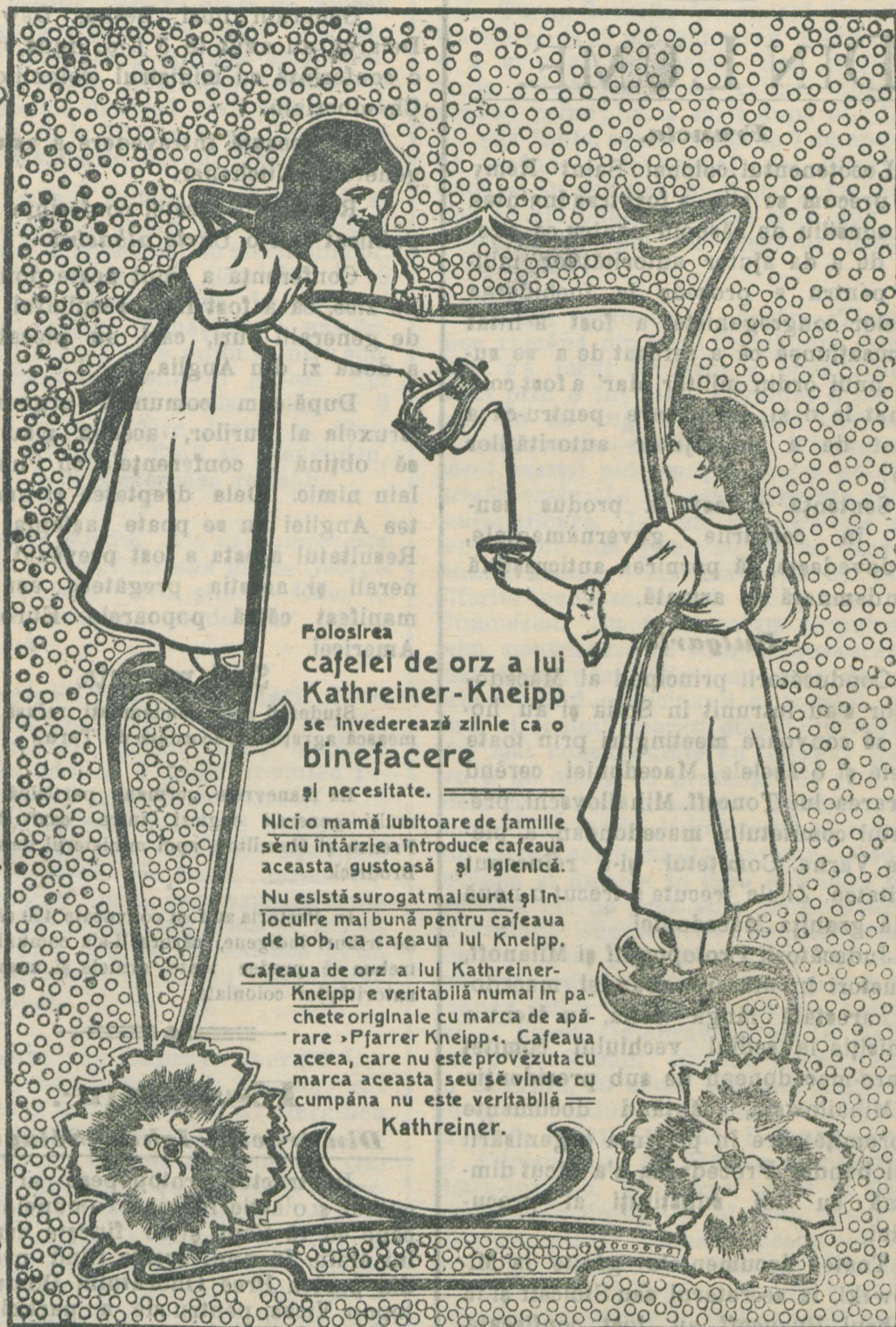
Un învățăcel

care se fi împlinit etatea de 14 ani, se
primește în **franzelăria** lui
Nicolae Moldovan,
comerciant și franzelar în Toplița-română.

69 3—3

Doi băieți

se primesc la învățatură în franzelăria lui
Petru Moga,
Sibiu, strada Poplăcii nr. 23.

**Folosirea
cafelei de orz a lui
Kathreiner-Kneipp
se invederează zilnic ca o
binefacere
și necesitate.**

Nici o mamă iubitoare de familie
se nu întârzie a introduce cafeaua
aceasta gustoasă și igienică.

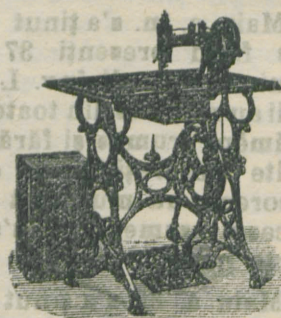
Nu există surogat mai curat și in-
toculre mai bună pentru cafeaua
de bob, ca cafeaua lui Kneipp.

Cafeaua de orz a lui Kathreiner-
Kneipp e veritabilă numai în pa-
chete originale cu marca de apă-
rare »Pfarer Kneipp«. Cafeaua
aceea, care nu este provăzută cu
marca aceasta se vinde cu
cumpăna nu este veritabilă —
Kathreiner.

Gustav Dürr,

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat
cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite
din fabrici străine și indigene pe lângă un preț
foarte moderat.

4 28—

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de ori-ce
fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află
întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce
fel sunt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru
fiecare mașină nouă de cusut cumpărată delamine dau 5 ani garanție.

Liste de prețuri se trimit la oerere gratis și franco.